

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

3263
44

3262.44

HARVARD
COLLEGE
LIBRARY

A

POCKET DICTIONARY

OR

ENGLISH AND PERSIAN.

A

POCKET DICTIONARY
OF
ENGLISH ^d AND PERSIAN,

BY
WILLIAM THORNHILL TUCKER,
BENGAL CIVIL SERVICE.

LONDON:
JAMES MADDEN, 8, LEADENHALL STREET.

—
MDCCL.

3263.44

ADDRESSED TO THE LIBRARY
FROM THE LIBRARY OF ORIC BATES
MARCH 26, 1938

PRINTED BY STEPHEN AUSTIN, HERTFORD.

P R E F A C E.

I COMMENCED making this compilation for my own use, solely. Mr. FORBES' work I have not seen, but understand that it is not a *pocket* dictionary of the Persian language, which is what I want, and the want of which I felt in India. It having been suggested to me that many others may possibly feel the same want as myself, I am perfectly willing that they should benefit by my labours—if so it pleaseth them. But, at the same time, I would beg the *mere* scholar—to whom this book can never be of *practical* use—to leave it alone; as it is not intended for a book of reference.

I have simplified the English pronunciation of the Persian words as much as possible, by writing the actual pronunciation, without attending to the vowel points, and by adopting the

short “a” almost invariably in place of the short “i” or “u”; my reasons for this simply being that these three *short* vowels are almost invariably pronounced alike (as in English, “a” in “affront,” “i” in “mirth,” “u” in “urn”); and there is no reason why they should not be written alike, excepting in a work intended as a standard book of reference, where the insertion of the vowel points becomes necessary, and, consequently, the English pronunciation must be written according to such points. I have only paid regard to these vowel points where the immediate derivatives of the word show the existence of the vowel point, and where, consequently, the insertion of this point may lead the student to remember easily such derivatives. Thus the imperative of “guftan” is “go,” formed by lengthening the “u” in “guftan,” which I have accordingly inserted as an index to the imperative. There is danger even here that the word will be pronounced “goofstan” by the uninitiated; I have constantly heard the short vowels thus lengthened by beginners, for the purpose of distinguishing between the short

“a,” “i,” and “u,” where, perhaps, in the pronunciation, there is no distinction. This has been, with me, a principal reason for omitting the vowel points and adopting the short “a” as the actual simple sound.

I had illustrated the use of many of the words by short examples, chosen principally from the “*Anwári Sahaylî*” and “*Akhlák-i mahsiny*,” but, for the purpose of reducing the size of the work, I have cut out almost all, leaving but a few that I found in Mr. JOHNSON’s most portly Dictionary.

Wm. T. TUCKER.

* * * In the English pronunciation of the Persian words—

“a” is pronounced as { “a” in “abuse,”
“ea” in “earth,”
“i” in “first,”
“o” in “world,”
“u” in “curse.”

“á” is pronounced as { “a” in “ask,”
“ar” in “Arthur.”

“e” is pronounced as “ai” in “aid.”

“i” is pronounced as “i” in “inn.”

“í” is pronounced as “ee” in “feel.”

“o” is pronounced as “o” in “ghost.”

“u” is pronounced as { “u” in “mud,”
“ou” in “could.”^{OR}

“ú” is pronounced as “u” in “use.”

“ay” is pronounced as “i” in “sigh.”

“aw” is pronounced as “ou” in “hour.”

I have generally used the short “a,” and in many cases, where a strict attendance to the vowel points—which do not appear in Persian writing—might demand the short “i” or “u,” I have attended more to the actual pronunciation than to these vowel points, which serve only to confuse. At the same time, the reader must be careful concerning the pronunciation of this short “a” as I have above given it.

▲

POCKET DICTIONARY

OF

ENGLISH AND PERSIAN.

Abandon, v.a. ترک کردن *tark kardan.* گذاشتن *gazáshtan.*

Able (to be), v.n. توانستن *tawánistan.* قادر شدن *kádar shudan.*

Abolished, a. منسوخ *mansúkh.*

Abound, v.n. بسیار بودن *bisyár búdan.* کثیر شدن *kaşır shudan.*

Above, prep. بر *bar.* بالا *bálá.* Above you, علیکم *âlaykum.*

Absent, a. غیر حاضر *ghayr házar.* نا موجود *ná mowjúd.* غایب *gháyab.*

Abstract, s. خلاصه *khaláshah.* Give an abs. of the circumstances, خلاصه کیفیت کن *khaláshah-i kayfiyat kun.*

Abundance, s. زیادتی *ziádati.* کثرت *kaşrat.* ارزانی *arzánti.* برکت *barkat.*

B

Abundant, a. ياده زیاده *zíádah.* کثیر *kásír.*

Abuse, s. دشنام *dashnám.* To abuse, v.a.

دشنام دادن *dashnám dádan.*

Accept, v.a. پذيرفتن *pazíraftan.* قبول نمودن *kabúl namúdan.*

Accessory, s. حليف *halíf.*

Accident, s. اتفاق واقع *itfák.* قضا *kazá.*

حادث *hádasat.* (pl.) حوادث *hawádas.*

Accompany, v.a. رفاقت ساختن *rafákat sákhtan.*
باهم رفتن *rafík shudan.* رفيق شدن *báham raftan.*

Accomplice, s. شريك *sharík.*

Accomplish, v.a. كامل كردن *kámal kardan.*
پرداختن *pardákhstan.* برآوردن *bar áwardan.*

According to, prep. موافق *múáfak.* بقدر *bakadar.*

Account of (on), prep. برای *baráí.* از راه *az ráh.*
On his account, براي او *baráí ú.*

Accuse, v.a. شکایت کردن *shakáyat kardan.*
تهمت نمودن *tahmat namúdan.*

Acquit, v.a. بیگناه نمودن *begúnáh namúdan.*

Across, (from point to point) از سر بسر *az sar ba sar.* (from this to that) از اين تا آن *az in tá án.*

Action, s. عمل *âml.* کار *kár.*

Active, a. کارساز *chast*. چست *kársáz*.

Add, v.a. زیاده کردن *ziádah kardan*. افزودن *afzúdan*.

Admiration, s. عجب *'âjab*. تعجب *tâjab*.

Admire, v.a. پسندیدن *pasandîdan*. تعجب نمودن *tâjab namúdan*.

Admit, v.a. در آوردن *dar áwardan*. دخل دادن *dakhl dádan*.

Adopt a son, v. بجای فرزند قبول نمودن *ba jái farzand kabúl namúdan*.

Adopted son, s. پسر خوانده *pisar khwândah*.

Adore, v.a. پرستیدن *parastîdan*. عبادت ساختن *âbâdat sâkhtan*.

Adorn, v. پیراستن *árástan*. آراستن *pirástan*.

Advance, v. پیش آمدن *pesh ámadan*. پیش رفتن *pesh raftan*.

Advantage, s. نفع *nafâ*. فایده *fâidah*.

Adventure, s. واقعه *wákât*.

Adversity, s. محنّت *mihnat*. مشقت *mashkât*.

Advice, s. نصيحت *naşihat*. صلاح *şalâh*. پند *pand*.

Affair, s. احوال *ahwâl*. حال *hál*. (pl. *aḥwâl*). مقدمة *ma'kadamah*.

Affection, s. حب *mahabat*. آرزو *árzú*.
مودت *múadat*. مهربانی *mihrbáni*.

Affectionate, a. حسب *mahab*. مهربان *mihrbán*.
An affectionate friend, دوست مهربان *dost-i mihrbán*.

Afflict, v. آزردن *ázardan*.

Afflicted, (to be) v. غم خوردن *gham khúrdan*.
محنت کشیدن *ghamzadahshudan*. غم زده شدن
mihnat kashidán.

Affliction, s. غم *gham*. محنت *mihnat*. رنج *ranj*.
آزرگی *ázardagi*.

Aforesaid, a. مذکور متقدم *matakadam*. مذکور *maškúr*.

Afraid, a. ترسان *tarsán*. بد دل *bad dil*.

After, prep. and adv. در پس *pas*. در پس *dar pas*.
بعد از *bād az*. بعد *bād*. To come after,
در پس آمدن *dar pas ámadan*.

Again, adv. دیگر بار *dígar bár*. باز *báz*.

Against, prep. بر *bar*. علی *âlay*. Against him,
بر او *bar ú*.

Age, s. عمر *âmr*.

Agent, s. گماشتہ *gamáshtah*.

Agitated, a. مضطرب *maṣtarab*.

Agitation, s. اضطراب *iṣṭaráb*. حرکت *harkat*.

Agony, s. رنج *ranj*. درد *dard*.

رأسي شدن وفاق کردن *wafák kardan.*

قبول کردن رضا کردن *rází shudan.*

مطاوعت کردن *maṭawāt kardan.*

Agreeable, a. پسند *pasand.*

دلپذیر *dil pazır.*

مناسب *manásab.*

Ah! interj. آه *áh.*

Aid, s. مدد *mudad.*

یاری *yári.*

Aim, v. نشاندن *nashándan.*

شست کردن *shast*

kardan.

Air, s. هوا *hawá.*

Alarm, s. ترس *tars.*

خوف *khawf.*

Alas! interj. آه *áh.*

دریغ *daregh.*

Alive, a. زنده *zindah.*

All, a. جمله *jamlah.*

جميع *jamī.*

تمام *tamám.*

مجموع *majmū.*

Alliance, s. عهد *âhd.*

اتفاق *itfák.*

Alone, a. تنهای *tanhá.*

خلوتشین *mafrad.*

khilwatnashín.

Alongside, prep. در کنار *dar kanár.*

Also, conj. نیز *nez.*

هم *ham.*

Although, conj. اگرچه *agarchih.*

هرچندکه *harchandkih.*

Always, adv. همیشه *hameshah.*

بیوسته *paywastah.*

همواره *hamwárah.*

وکیل رسول ایلچی *rasúl*. *ilčí*. وکیل *wakíl*.

Ambition, s. منصب *mansab*. حرص *hars*.

Ambush, s. کمینگاه *kamín*. کمینگاه *kamíngáh*.

Among, prep. در میان *dar miyán*. *andar*.

Ancestor, s. پیشینه *peshinah*. باب *báb*.

Ancient, a. قدیم *kadím*. پیر *pír*.

And, conj. *o* (or *wa*).

Angel, s. پری *parí*. فرشته *farishtah*. Angel-faced, پری روی *parí-rúi*.

Anger, s. خشم *khashm*. حرق *hark*. غصب *ghazb*.

Angry, a. رنجیده *rangiðah*. غضوب *ghazúb*.

The face stained with anger, i.e. Angry, نگاه غصب آلود *nagáh-i ghazb álúd*.

Animal, s. حیوان *jánwár*. جانوار *haywán*. A quadruped, حیوان چهار پای *haywán-i chahár pát*.

Another, a. دیگر *dígar*. One another, *ek* *dígar*.

Answer, s. جواب *jawáb*. A respondent, *jawábdah*.

Answer, v. جواب دادن *jawáb dádan*. To answer a letter, v. جواب نامه کردن *jawáb námah kardan*.

Ant, s. مور *mír.* Ant-hill, s. آشیانِ مور *áshyán-i mír.*

Anvil, s. سدان *sandán.*

Anxiety, s. فکر *fíkr.*

Anxious, a. دلسته *dílbastah.* فکرمند *fíkrmand.*
پریشان *pareshán.* To be anxious, v.
پریشان خاطر شدن *pareshán-khátar shudan.*

Any, a. کس *kas.* هر *har.* "Any" is usually formed by affixing the indefinite particle *ي* to the word. Thus, from چیز *chíz,* "a thing," we have چیزی *chízí,* "any thing."

Apology, s. عذر لنگ *úzr.* A poor apology, *úzr-i lang.*

Apparent, a. ظاهر *záhar.* حاصل *hášal.*

Appear, v. (make one's appearance) ظاهر شدن *záhar shudan.* پدید آمدن *padíd ámadan.*

Appear, v. (seem) نمودن *namúdan.*

Appease, v. ملایمت کردن *maláyamat kardan.*
خاطر آسودن *khátar kardan.* خاطر کردن *khátar ásúdan.*

Apple, s. سیب *stib.*

Appoint, v. (fix, determine) مقرر کردن *makarar kardan.*

Appoint, v. (to a situation) نصب دادن *nasb dádan.*

- Appointment, s. منصب *manṣab*. جاه *jáh*.
- Approach, v. آمدن *ámadan*. نزدیک شدن *nazdīk* *shudan*. نزدیک آمدن *nazdīk ámadan*.
- Approval, s. پسند *pasand*. رضا *razá*.
- Approve, v. پسندیدن *pasandídan*. راضی شدن *rázi* *shudan*. پسند داشتن *pasand dáshtan*.
- April, s. ارد بہشت *ard bahisht*.
- Aqueduct, s. آبگذر *ábgužar*. قنات *kanát*.
- Arab, s. عرب *ārab*. Wild Arab of the desert, اعراب *āráb*.
- Arabia, s. عربستان *ārabistán*. *ārab*.
- Arch, s. کمر *kamar*. طاق گنبد *ganbad*. *ták*.
- Archer, s. تیرانداز *tirándáz*. کمانکش *kamánkash*.
- Ardour, s. سوز *soz*. غیرت *ghairat*.
- Arm, s. بازو *bál*. بال *bázú*.
- Arms, s. ساز *sáz*. سلاح *saláh*. برگ *barg*. Armoury, خزانت السلاح *khazánat-il saláh*.
- Army, s. لشکر *lashkar*. عسکر *āskar*. A victorious army, عسکر منصور *āskar-i mansúr*. The army of the faithful, لشکر اسلام *lashkar islám*.
- Army, (encamp an) v. لشکرگاه نمودن *lashkar gáh namúdan*.
- Around, adv. گردانگرد *gardágard*.

Arrange, v. ترتیب ساختن *tartib* گسترشن *gastarden*. اقامت کردن *akámat kardan*.

Arrangement, s. نظم *nazm*. ترتیب *tartib*. نظام *nazám*.

Arrest, v. گرفتار کردن *gariftan*. گرفتن *gariftár* kardan.

Arrested, (to be) v. گرفتار شدن *gariftár shudan*.

Arrival, s. وصول *waṣúl*. آمدن *ámadan*.

Arrive, v. رسیدن *rasídan*. آمدن *ámadan*. وصول کردن *waṣúl kardan*.

Arrow, s. سهم *sahm*. The arrow of destiny, i.e. death, سهم قصا *sahm-i kazá*.

Art, s. (science) علم *iḥl̄m*.

As, adv. and conj. چون *chún*. همچون *hamchún*. مانند *mánand*.

As far as, adv. تا *tá*.

Ashamed, a. خجل *khajal*. شرم‌ساز *sharmsáz*.

Ashamed, (to be) v. شرم‌منده شدن *sharmandah shudan*. شرم داشتن *sharm dáshtan*.

Ashes, s. خاک *khák*. خاکستر *khákastar*.

Ask, v. طلب کردن *ṭalb kardan*. پرسیدن *parsídan*.

Asleep, a. خفتہ *khaftah*.

Ass, s. خر *khār*. درازگوش *daráz-gosh*.

شدت **حمله** *hamlah*. خروش **kharosh**. حمله **shadat**.

تاختن **حمله کردن** *hamlah kardan*. حمله **takhtan**.

مجموع شدن **مجموع** *majmūā shudan*. جمع شدن **jamā shudan**.

تحصیل نمودن **تحصیل** *tahṣil namūdan*. جمع کردن **jamā kardan**.

حلقه **جمع مجلس** *jamā majlis*. جمع **halkah**.

معاونت دادن **معاونت** *maāwanat dádan*. مدد دادن **یاری کردن** *yári kardan*. مدد دادن **madad dádan**.

معد **معد** *maāwanat*. مدد **madad**.

تحیرت **انگیختن** *hayrat angekhtan*. اشفتن **ashaflan**.

متخیر **حیران** *hayrán*. حیر **hayr**. عجب **taḥayr**. متخیر **mataḥayar**.

تحیرت **حیرت** *hayrat*. عجب **taḥab**. تحریر **taḥayr**.

سعی **قصد** *sāī*. قصد **kaṣad**.

آزمودن **آزمودن** *ázmúdan*. قصد ساختن **ساختن** *sákhtan*. جهد کردن **jahad kardan**.

خدمت **خدمت** *khidmat*. خدمت **dádan**.

Attend, v. (be attentive) مقید بودن *makayd bûdan.*

خبر داشتن *khabar dáshtan.*

Attendant, s. خادم *khádam.* خدمتگار *khidmatgár.*

Attentive, a. مقید متغیر *matafíkr.* خبردار *khabar dár.*

August, s. (the month) شهریور *shahriwar.*

Authority, s. مکانت *kadrat.* قدرت *makánat.*

حکم من اقتدار *iqtadár.* By my authority, *bahukm-i man.* By their authority, *bakadrat-i shán.*

Autumn, s. خریف *kharíf.*

Avarice, s. حرص *harṣ.* بخل *tamā.* طمع *bakhl.*

Avaricious, a. حریص *hares.* خشک *khashk.* با خل *bákhá.* بخیل *arúz.* اروز *bakhil.*

Avoid, v. اجتناب کردن *ijtanáb kardan.*

Awake, a. بیدار *bedár.* متنبه *mutanabah.*

Awake, v. متنبه شدن *mutanabah shudan.* بیدار بودن *bedár bûdan.*

Awaken, v. (cause to awake) بیدار کردن *bedár kardan.* انگیختن *angekhtan.*

Awful, a. مهیب *mahayb.* ترسناک *tarsnák.*

Awkward, a. نامناسب *ná latif.* نالطیف *ná manásab.*

Axe, s. گشتاره *kashtarah.* کنندہ *kanandah.* Pickaxe, كلند *kaland.*

B.

Back, s. پشت *pasht*.

Back, adv. باز *báz*. Come back, v. باز آمدن *báz ámadan*. Bring back, v. باز آوردن *báz áwardan*.

Bad, a. بد *bad*. شر *shar*.

Badness, s. شر *shar*. Goodness and badness, خیر و شر *khayr o shar*.

Bag, s. جوال *jawál*. دان *dán*. کيسه *kisah*.

Baggage, s. اسیاب *asbáb*. شراشیر *sharáshar*. Encumbered with baggage, گرانبار *garánbár*.

Bake, v. بربان *baryán kardan*.

Ball, s. گولی *goli*. گوله *golah*.

Bamboo, s. بانس *báns*.

Band, (bandage) s. بند *band*. Bandage for a ياره بند *yárah band*. wound, s. بند زخم *band-i zakhm*.

طرد ساختن *badar kardan*. بدر کردن *tarad sákhtan*. راندن *rándan*.

Banished, a. رانده *rándah*.

Bank, (of a river, &c.) s. کنار *kanár*. دخ *had*. A dam, s. بند آب *áb band*.

Banker, s. صراف *şaráf*.

- Bar, s. زلچ *zaláj*. زیرفین *zirfin*.
- Barber, s. حاجم *hájam*. سرتراش *sar tarásh*.
- Bare, a. مجرد *majrad*. برهنه *barhnah*.
- Barefaced, (shameless) a. بی شرم *be sharm*.
- مشنون *shokh hashm*.
- Barefoot, a. بپای برهنه *ba pái barhnah*.
- Bark, (of a tree) s. پوست *post*.
- Barley, s. جو *jo*.
- Barren, a. (land) مسحول *mamhal*. بی حاصل *be hášil*.
- (woman) عقیم *âkím*.
- Base, a. ناکس *nákas*. خور *khúr*.
- Bason, s. آبدان *ábdán*. طشت *taşht*. A golden bason, طشت زر *taşht-i zar*.
- Bath, s. حمام *hamám*.
- Bathe, v. غسل کردن *ghasal kardan*.
- Battle, s. جنگ *jang*.
- Be, v. بودن *búdan*. شدن *shudan*.
- Be, (let it be) باد *bád*. Let it be as it may, هر چه بادا باد *har chih bádá bád*.
- Beak, s. تک *tak*. نوک *nok*.
- Beam, s. (of wood) چوب *chob*. تیر *tír*.
- Bear, s. خرس *kharṣ*. دب *dab*.
- Bear, v. (a child) زادن *zádan*. زاشتن *záshtan*.
- Beard, s. ریش *resh*.

Beat, v. زدن *zadan*. کوفتن *kuftan*.

Beautiful, a. خوب روی *khúb-rúi*. خوش *khúsh*. شوخ *shokh*. جمیل *jamíl*. طفیل *latíf*.

Beauty, s. جمال *jamál*. لطافت *latáfat*. Incomparable beauty, حسن *hasn*. نظرت *nazrat*. حسن بی نظیر *hasn-i be nazir*.

Because, conj. آن چون *chún*. برای آن *baráti án*. از آن که *az án kih*. بواسطه *ba wástah*.

Become, v. گشتن *gashtan*. گردیدن *gardidán*. شدن *shudan*. بودن *búdan*. به آمدن *bah ámadan*. To become useful, بکار آمدن *bakár ámadan*.

Bed, s. پلنگ *palang*. بستر *bastar*. تخت *takht*. گستر *gastar*.

Bee, s. زنبور *zanbúr*.

Befit, v. (to be suitable) شایستن *sháyastan*. It does not befit you, i.e. it is not proper, شمارا نشاید *shamará na sháyad*.

Before, adv. and prep. پیش *pesh*. از *az*. پیش از این *pesh az ín*. Before this,

Beggar, s. بیکار *fakír*. فقیر *be kár*.

Begin, v.n. شروع کدن *sharú kardan*. آغاز کردن *ágház kardan*.

Behead, v.n. گردن زدن *gardan zadan*.

Behind, prep. *pas*. وَيْسَ *wápas*. بَعْدٌ *bād*.

Behind and before, *pas pesh*.

Behind, (to go) v.a. *wápas raftan*.

To go behind the curtain, *pas pardah raftan*.

Believe, v.a. (to trust) ایمان *dáshtan* *aymán dáshtan*.

Bell, s. ناقوس *nákús*. (pl.) نواقیس *nawákis*.

Belly, s. شکم *shakm*. Pain in the belly, *shakm dard*.

Beloved, a. مُحِبٌّ *mâshúk*. مُحِبٌّ *mahbúb*.
(fem.) مُحِبَّة *mahbúbah*.

Below, prep. زیر *zír*. فرود *farod*. Below and above, زیر و بالا *zír o bálá*. From below, از فرود *az farod*.

Below, adv. فرو *faro*. To speak below, فرو گفتن *faro guftan*.

Belt, s. میان *miyán* بند *band*. کمر *kamar*.

Bend, v.a. (twist) تافتن *táftan*. پچیدن *pechidan*. شکفتن *shakaftan*.

Benevolent, a. خیر اندیش *khayr kh'áh*. خیر خواه *khayr andesh*. مهریان *mihrbán*. کرامت *karámat*. کریم *karím*.

Berry, s. دانه *dánah*.

Besides, prep. جز از *jaz*. جز از *jaz az*. Besides that, جز از آن *jaz az án*.

غدر کردن *dar dast dádan.* در دست دادن *ghadar kardan.*

Between, prep. در میان *dar mián.* Between them, در میان ایشان *dar mián-i ayshán.*

Beyond, prep. از بیرون *az birún.*

Bind, v. بند کردن *bastan.* بستن *band kardan.*

Bird, s. طیر *tír.* مسخ *margh.* Birds, s. pl. طیور *tíwar.*

Birth, s. مولود *mawlúd.* ولاد *walád.*

Bite, v.a. گرفتن *gazídán.* با دندان گزیدن *bá dandán gariftan.* خائیدن *kháyídan.*

Bitter, (acid) a. تیز *tez.* تلخ *talkh.* Bitter water, تلخاب *talkháb.*

Bitterly, adv. بدلازار *ba dil ázár.* تلخ *talkh.*

Black, a. سیاه *siyáh.* اسود *asúd.* سیه *síh.*

Blacksmith, s. نهام *nahám.* نعل بند *nálband.* آهنگر *áhangar.*

Blame, s. ملامت *malámat.*

Bless, v.a. مبارکی دادن *mabáraki dádan.*

Blessed, a. مبارک *mabárak.*

Blessing, s. برکت *barkat.* مبارکی *mabáraki.*

Blind, a. نا بینا *ná biná.* کور *kúr.*

Blood, s. خون *khún.* خوناب *khúnáb.*

Blood, (to shed) v.n. خون ریختن *khún rekhtan.*

Bloodthirsty, a. خونخوار *khúnkh'ár.*

Blow, s. ضرب *zarb*.

Blow, (as the wind) v.n. وزیدن *wazidan*. دمیدن *damidan*.

Blue, a. نیل *nil*.

Boar, s. خنزیر *khanzir*.

Boast, v. مباهرت نمودن *mabáharat namúdan*.

Boaster, s. خود فروش *khúd farosh*.

Boat, s. سفینه *safinah*. کشتی *kishti*.

Boatman, s. ملاج سفینه *maláh-i safinah*. ملاج *maláh*.

Body, s. بدن *badn*. تن *tan*.

Body, (dead body) s. لاش *lásh*.

Bone, s. استخوان *astakh'án*.

Book, s. کتاب *kitáb*. دفتر *daftár*. The book of God, pron. الكتاب الله *al kitáb illah*.

Book, (day) s. روزنامه *roz námah*.

Borrow, v. استعارت کردن *astārat kardan*.

Both, pron. هردو *har do*. Both hands, هردو دست *har do dast*.

Bottom, s. اصل *aşl*. غور *ghúr*. بون *bún*.

Bound, to be (in chains) v. بسته زنجیر شدن *bastah zanjir shudan*.

Bound, (to leap) v. جستن *jastan*.

Bounds, (beyond) adv. از حد بیرون *az had bîrun*.

Bounds, (to go beyond) v.n. از حد گذاشتن az
had gazáshtan.

Boundary, s. حد *had.* نشانگاه *nashángáh.* نصب *naṣb.*

Boundaries, (to fix the) v. حدود نشاندن *hadúd nashándan.*

Boundless, a. بیپایان *be páyán.*

Bow, s. (in archery) کمان *kamán.*

Bow, s. (rainbow) کمان آسمان *kamán-i ásmán.*

Bow, v. (salute) سرنهادن *sar nahádan.* سلام دادن *salám dádan.* زمین بوس شدن *zamín bos shudan.*

Bowl, s. جام *jám.*

Box, s. صندوق *şandúk.* دان *dán.* Tinder box, آتش دان *átash dán.*

Boy, s. پسر *pisar.* کوکت *kodak.*

Bracelet, s. دستبینه *dastínah.*

Brain, s. دماغ *damágh.*

Branch, s. نهال *nahál.* شاخ *shakh.* شاخ *shákh.* From branch to branch, شاخ بشاخ *shákh ba shákh.*

Brass, s. روی *rúi.*

Brave, a. دلیر *dáhir.* تیزدل *tez dil.* پهلو *pahlú.* بہادر *bahádar.*

Brave man, s. (lion of a man) شیر مرد *shir-i mard.*

شیر دل *shir-i dil.*

Bread, s. نان *nán.*

Break, v. اشکندن *shakastan.* شکستن *ashkandan.*

Break faith, v. شرط شکستن *shart shakastan.*

Breakfast, s. خورشی صبح *khurash-i şabah.*

Breast, s. سینه *sinah.* پستان *pastán.*

Breath, s. دم *dam.* نفس *nafs.* The last breath,
آخر نفس *ákhār nafs.*

Breathe, v. دم زدن *dam zadan.* نفس کشیدن *nafs kashidán.*

Bribe, s. رشوت *rishwat.*

Brick, (unburnt) s. خشت *khasht.* (burnt) s.
خشت پخته *khasht-i pakhtah.*

Bridge, s. بل *bal.* پول *púl.* To build a bridge,
بل بنا کردن *bal baná kardan.*

Bright, a. آبدار *tábnák.* تابناک روشن *roshan.*
آبدار *ábdár.* A bright sword, شمشیر *shamshír-i tábnák.*

Brilliancy, s. فروز *faroz.* روشنای *roshná.*

Bring, v. رسانیدن *rasánidan.* آوردن *áwardan.* بردن *bardan.*

Bring forth, v. زادن *zádan.*

Brittle, a. منكسر *mankasar.*

Broad, a. عریض *ârez*. فراخ *farákh*.

Brother, s. برادر *barádar*. Oh, dear brother! *lit.*
“Oh, brother of my soul!” ای برادر جانی *ay barádar-i jáni*.

Bud, s. (of the rose) غنچه *ghanchah*.

Buffalo, s. جاموس *jámús*.

Build, v. بنا کردن *baná kardan*.

Bull, s. گاو *gáo*.

Bullet, s. گولی *golah*. گولی *golá*.

Bundle, s. دسته *dastah*. بسته *bastah*.

Burden, s. بار *bár*. حمل *haml*. A camel's burden,
شتر بار *shatar bár*.

Burn, v. (set on fire) تافتن *táftan*. افروختن *afrokhtan*.

Burn, v. (be on fire) سوختن *sokhtan*.

Burst, v.n. شکافته شدن *shakáftah shudan*.

Bury, v.a. زیر خاک نهادن *zír khák nahádan*.

Busy, a. مشغول *mashghúl*. کارمند *kármand*. مشغله *mashghal*.

But, conj. لیکن *likan*. اما *amá*.

Butcher, s. قصاب *kaşáb*.

Butter, s. روغن *roghan*.

Buy, v.a. خریدن *kharidan*.

By, prep. با *bá*. از *az*. By me, *az man*. By
your authority, *بِحُكْمِ شَمَاءٍ*: *ba hukm-i shamá*.

C.

Cake, s. ریز rez. شیرین *shtrín*.

Calendar, s. تاریخ *tárikh*.

Call (aloud) v. آواز دادن *áwáz dádan*. To name, اسم نمودن *ísm namúdan*.

Calm, a. ملایم *maláym*. آسوده *ásúdah*.

Calumniate, v. افتراء کردن *iftará kardan*.

Calumny, s. افتراء *iftará*.

Camel, s. شتر *shatar*. اشتتر *ashtar*.

Camel driver, or owner, s. اشتتر بان *ashtar bán*.

Camp, s. لشکرگاه *lashkar gáh*.

Camphor, s. کافور *káfür*.

Canal, s. آبراه *ábráh*. ناوہ *náwah*.

Candid, a. صافی *sáfi* دل *dil*. مخلص *makhlaṣ*.

Candle, s. شمع *shamā*. (pl. شموع *shamū*.) چراغ *charágh*.

Candle, (to light a) چراغ افروختن *charágh afrokhtan*.

Candle, (to put out a) v. شمع نشاندن *shamā nashándan*. چراغ کشتن *charágh kashtan*.

Candlestick, s. شمع دان *shamā dán*.

Cannon, a. طوب *top*.

Cannon ball, s. گولی *golé*. گوله *golah*.

- Cannoneer, s. طوپچه *topchah*.
- Cannon, (salute of) سلامی *salámi*.
- Canopy, s. چتر *chatar*. فازت *fázat*.
- Cap, s. سرپوش *sarposh*. کلاہ *kaláh*. توپچی *topchi*.
- Capable, a. قادر *kádar*. قابل *kábal*.
- Capital, (chief city) s. شهرستان *shahristán*. (stock in trade) s. سرمایه *sarmáyah*.
- Caravan, s. راحلت *ráhalat*. قاروان *káfilat*. قاروان باشا *kárawán*. Leader of a caravan, *kárawán báshá*. باشا Anglicè “bashaw” is a corruption of پادشاه *pádsháh*, “king.”
- Care, (sorrow) s. غم *gham*. الم *alm*. (attention) فکر *fikr*. حفاظت *hafázat*. همت *himat*. To drive care away, v. دفع غم کردن *dafá-i gham kardan*.
- Careful, a. احتراز *ahtaráz*. آخرین *ákharbin*. هشیار *hashyár*.
- Careful, (to be) v. آندیشه ساختن *andeshah sákhtan*.
- Careless, a. بی فکر *gháfal*. غافل *be fikr*.
- Caress, v. ناز کردن *náz kardan*.
- Carpenter, s. نجار *najár*. درودگر *darúdgár*.
- Carpet, s. بساط *basát*. شطرنجی *shaṭranjí*.
- Carriage, s. عربه *ārbah*. عجلت *ājlat*.
- Carry, v. بردن *bardan*. برگرفتن *bar gariftan*.

Carve, v. (engrave) کندن *kandan*. رنجیدن *rangiðan*.

Case, s. (for holding anything) صندوق *šandúk*. دان *dán*. Pen case, قلم دان *kalam dán*.

Castle, s. قلعه دشوارگیر *kilâh*. A strong castle, قلعه دشوارگیر *kilâh dashwár gír*.

Casual, a. اتفاقی آمدانه *ámadánah*. *ıtfákti*.

Cat, s. (masc.) هر *hir*. (fem.) هرت *hirat*.

Catalogue, s. دفتر *daftár*.

Catch, v. بدبست آوردن *ba dast áwardan*. گرفتن *gariftan*.

Cattle, s. حیوانات *haywan*. (pl.) حیوانات *haywánát*.

Cavalry, s. سپاه سواران *sipáh sawárán*. سوار *sawár* و پیاده *piyádah*. Cavalry and infantry,

Cavern, s. غار *ghár*. شقب *shakb*. شکفت *shakaft*. کارگیر *kárgír*.

Cause, s. سبب *sabab*. واسطه *wástah*. موجب *mújab*.

Causeless, a. بی اصل *be aṣl*. بلا موجب *balá mújab*. بی سبب *balú sabab*.

Caution, s. احتیاط *ahtiyát*. بصیرت *baṣrat*. نگاه *nagáh*. احتراز *ahtiráz*.

Cease, v. دست برداشت *dast bardáshtan*. To cease from work, از کام برداشت *dast az kám bardáshtan*.

- Cedar, s. سرو آزاد *saro ázad.*
- Celebrated, a. مشهور *mashhúr.*
- Centre, s. میان *miyán.* مدار *madár.*
- Ceremony, s. تکلف *takalaf.*
- Certain, a. مقرر *makarar.* مسلم *maslam.*
- Certainly, adv. بی گمان *fi 'l hakíkat.* فی الحقيقة *be gamán.*
- Chaff, s. آهنچ *áhanj.* Full of chaff, *pur áhanj.*
- Chain, s. زنجیر *zanjir.* پیوند *paywand.*
- Chair, s. تخت *takht.* چوکی *choki.*
- Chamber, s. خانہ *khánah.* بیت *bayt.*
- Chance, s. بخت *bakht.* اتفاق *kazá.* قصا *itfák.*
- Chance, (by) adv. قصاراً *itsákan.* اتفاقاً *kazárañ.*
- Change, v. (alter) تبدیل کردن *tabdil kardan.*
گردانیدن *gardánídan.*
- Changed, a. مبدل *mabdal.*
- Channel, s. (watercourse) آبکند *ábkand.*
- Chapter, s. باب *báb.* (pl. *abwáb*). ابواب *faṣl.* فصل
- Character, s. ناموري *námwari.* نام *nám.* To give
a good character, نام نیک دادن *nám-i ník dádan.* To give a bad character, بد نام زدن *bad nám zadan.*

Charitable, a. خیر خواه *khayr khāh*. صدقت بخش *shadakat bakhsh*.

Charity, s. صدقت *shadakat*.

Charm, s. (enchantment) افسون *afsún*. سحر *sahar*.

Charter, s. نامه *námah*.

Chase, s. صید *sayd*. شکار *shakár*. To chase, v. شکار کردن *shakár kardan*.

Chaste, a. پارسا *pársá*. خالص *khálíq*.

Cheap, a. ارزان *arzán*. فراغ *farákh*.

Cheat, v. فریب ساختن *fareb sákhtan*. حیله کردن *hilah kardan*. فریفتن *fareftan*.

Cheek, s. عارض *āraz*. رخسار *rakhsár*. عذار *āzár*. A rosy cheek, گل عذار *gul āzár*. A ruby cheek, لعل رخسار *läl rakhsár*.

Cheerful, a. شاد *shád*. خوش *khúsh*. شوخ *shokh*. دلخوش *dil khúsh*.

Cheerfully, adv. ارادتانه *arádatánah*.

Cheering, a. (making cheerful) دل فروز *dil faroz*.

Cherry, s. سادانه *sháh dánah*.

Chief, s. سردار *sardár*. پیشوای *peshwá*. امیر *amír*.

Child, s. پسر *bachah*. پسر *pisar*. ولد *walid*. کودک *kodak*. ولد *wald*. (pl. اولاد *awlád*.)

Chin, s. رنخ *zanakh*.

China, s. چین *chin*.

Choice, s. اختیار *ikhtiyár*.

Choose, v. گریدن *gazidán*. پسندیدن *pasandidán*.

Circle, s. گرد *gard*. طوق *tok*. چنبر *chanbar*. *hawál*. An inspector or sergeant, “having a circle” of the country or regiment under him, حوالدار *hawáldár*.

Circumstances, s. حال *hál*. Under these circumstances, در این حال *dar in hál*.

City, s. شهر *shahr*. آباد *ábád*. The city of God, الله آباد *Allah ábád*.

Civil, a. ذو ادب *zú adab*. لطیف *latíf*.

Civility, s. ادب *adab*.

Claim, v. طلب نمودن *ṭalb namúdan*.

Clasp (the hands) v. دست بدست زدن *dast ba dast zadan*.

Claw, s. بنجه *panjah*. چنگل *changal*.

Clay, s. گل *gil*.

Clean, a. اریض *pák*. صافی *sáfi*. پاک *arez*.

Clear, a. کشادہ *kashádah*. صفا *ṣafá*. منور *manwar*. روشن *roshan*. A clear draught, نوش صفا *nosh-i ṣafá*.

Clerk, s. کاتب *kátab*. پیشکار *peshkár*. (keeper of records and accounts) سرشته دار *sarishtah dář*.

Clever, a. ذمود آزموده *ázmúdah*. دانشور *dánishwar*.

کارساز *kárász*. زیرک *zírak*.

Climb, v. (to ascend) صعود کردن *sâúd kardan*. To climb a wall دیوار صعود کردن *diwár sâúd kardan*.

Cling, v. پیوسته شدن *paywastah shudan*.

Clock, s. ساعت *sáát*. What o'clock is it? چه ساعت است *chih sáát ast?*

Cloth, s. بانات *bánát*. جامه *jámah*.

Clothe, v. پوشیدن *poshídan*.

Cloud, s. ابر *abr*. سحاب *sahábah*. (pl. سحاب *saháb*.)

Club, s. چوب *chob*.

Club-bearer, s. (mace-bearer) چوبدار *chobdár*.

Coal, s. انکشت *ankasht*.

Coarse, a. درشت *darasht*.

Coffee, s. قهوه دان *kahúh*. Coffee-pot دان *dán*.

Cohabit, v. هم خوابه داشتن *hamkh'ábah dáshtan*.

Cold, a. سرم *sarm*. سرد *sard*. Cold water آب سرد *áb-i sard*.

Collar, s. (ornament for the neck) گردن *gardan band*. طوق *tok*.

- Collect, v. جمع کردن *jāmā kardan.* بهم آوردن *jamā kardan.*
 baham áwardan. آندوختن *andokhtan.*
 فراهم آوردن *faráham áwardan.*
- Collector, s. تخصیلدار *takṣildár.* عميل *āmtíl.*
- College, s. مدرسه *madrasah.*
- Colour, s. رنگ *rang.* گون *gún.* جرم *jarm.*
- Column, s. ستون *satún.* (pl. *asátín*). The
base of a column, پایه ستون *páyah-i satún.*
- Comb, s. شانه *shánah.* To comb, v. شانه زدن *shánah zadan.* Currycomb, s. شانه اسب *shánah-i asb.*
- Come, v. آمدن *ámadan.* رسیدن *rasídan.* To
come into the mind, در خاطر آمدن *dar
kháṭar ámadan.* Coming and going, آمد رفت *ámad raft.* آمد شد *ámad shud.*
- Comfort, v. دلشاد کردن *dilshád kardan.* دلسلی دادن *dil tasálí dádan.*
- Comfortable, a. خوش *dil khúsh.* دلخوش *dil khúsh.*
رفاقت *rafágħat.* رغيد *ragħid.*
- Command, s. حکم *farmán.* فرمان *hukm.* قضا
kazá. (order in writing) *parwánah.*
- Command, v. حکم نمودن *hukm namúdan.*
فرمودن *farmán dádan.* فرمان دادن *farmúdan.*
- Commencement, s. آغاز *ágház.* شروع *sharuū.*

سپارش کردن Commit, v. (to the charge of one) sapáraph kardan. گماشتن gamáshtan.

کار کردن Commit, v. (an action) sákhtan. ساختن kár kardan.

جدا مشکل Common, a. mashrak.

حریف Companiон, s. rafik. یار yár. hamráh. همراه hamdam.

رو برو آوردن Compare, v. تشبیه کردن tashbih kardan. rú barú áwardan.

رحم Compassion, s. شفقت shafkat. رحم rahm. مرحوم marhamat.

رحمیم Compassionate, a. mihrbán.

اضطرار کردن Compel, v. بزور آوردن bazúr áwardan. اقتضا کردن ixtarár kardan.

سزا Compensation, s. مقابله makábalah. سزا sazá. پاداش pádásh.

فریاد Complain, v. فریاد کردن faryád kardan. شکایت namúdan.

شکایت Complaint, s. نالش nálish. فریاد faryád.

پرداخته Complete, a. کامل kámal. pardákhthah. سپری sapari.

سلام Compliment, s. خوش آمدی khúsh ámadí. salám.

سلام گفتن (to send compliments) سلام گفتن
salám guftan.

Compose, v. ساختن *sákhtan.* To compose verses,
 نظم ساختن *nazm sákhtan.*

Composure, s. ملایمت *maláyamat.* رفاهت *rafáhat.*

Compromise, s. (a deed or declaration of compro-
 mise) راضی نامه *rázi námah.*

Conceal, v. نهان ساختن *nahán sákhtan.* پرده کردن
 متواری کردن *pardah kardan.* پوشیدن *poshidan.*
matwári kardan.

Conceit, s. خود پرستی *khúd bíní.* خود بینی *khúd parastí.*

Conceited, a. خود پسند *khúd bin.* خود پسند *khúd parast.*

Concerning, prep. برای *baráí.*

Concise, a. قصیر *kásír.*

Conclusion, s. عاقبت *âkabat.* سرانجام *sar anjám.*
 کمال *kamál.*

Condemn, v. حکم نمودن *hukm namúdan.*

Condescend, v. تواضع نمودن *tawázâ namúdan.*

Condition, s. (agreement) شرط *shart.* عهد *âhd.*
 (state) حال *hál.* منزلت *manzalat.* کیفیت *kayfíyat.*

Conduct, v. راه نمودن *ráh namúdan.* دلالت کردن
dalálat kardan.

- Confederate, s.** متفق *matafik*. حليف *ḥalīf*.
- Confess, v.** اقرار کردن *iqrár kardan*.
- Confident, a.** متوکل *matawakal*.
- Confine, v.** در زندان نهادن *kayd kardan*. قید کردن *dar zandán nahádan*.
- Confirm, v.** مقرر کردن *maḳarar kardan*. قرار ساختن *karár sákhtan*.
- Confounded, a.** سرگردان *barham zadah*. برهم زده *sár gardán*. خجل *khajal*.
- Confuse, v.** برهم زدن *barham zadan*. خجلت زده کردن *khajlat zadah kardan*.
- Confusion, s.** سرگردانی *sar gardáni*. خجلت *khajlat*.
- Congratulate, s.** مبارکی نمودن *mabárakt namúdan*.
- Connive, v.** متفق شدن *matfak shudan*. شریک شدن *sharík shudan*. رفیق بودن *rafík búdan*.
- Conquer, v.** مغلوب کردن *maghlub kardan*. غالب شدن *ghálab shudan*.
- Conqueror, s.** غالب *ghálab*. Conqueror of the world, گیر جهان *jahán gtr.*
- Conscious, a.** خبر دار *khabar dár*.
- Consent, s.** موافقت *maṣáwāt*. مطاعت *mawáfiyat*. اتفاق *istfák*. وفاق *wafák*.
- Consenting, a.** موافق *mawáfiak*. رضا کرده *raṣá kardah*. موافقت *maṣáwāt*.

Consequence, s. (result) نتیجه *natiyah*. It is of no consequence, a. نا چیز است *ná chíz ast*.

Consideration, s. (reflection) اندیشه *andeshah*. ملاحظه *maláhazah*.

Console, v. (give consolation) تسلي کردن *tasli kardan*.

Conspiracy, s. معاہدة *mâhadah*.

Consult, v. مشاورت کردن *masháwarat kardan*.

Consume, v. پرداختن *pardákhtan*.

Contempt, s. اهانت *ahánat*. Contempt of court, a. گستاخی *gastákhî*.

Contented, a. خود دار *khúd dár*. دلخوش *dil khúsh*. خاطر جمع *khátar jamâ*.

Contention, s. ستیر *satez*. جدل *jadl*.

Continual, a. ملازم *malázam*.

Continually, adv. همواره *hamwárah*. پیوسته *paywastah*. همان *hamán*.

Continue, v. ملازمت کردن *malázamat kardan*.

Contracted, a. فراهم کشیده *faráham kashídah*. منضم *manáṣam*.

Contradict, v. خلاف کردن *khaláf kardan*. مناقصت نمودن *manákaṣat namúdan*.

Contrary, a. خلاف *khaláf*. A contrary wind, باد خلاف *bád-i khaláf*.

Contrary (on the), adv. بر خلاف *bar khaláf.*

Convenient, a. مناسب *wájíb.* واجب *manásib.*

Conversation, s. گفت و گوی *guft o gúi.* کلام *kalám.* Pleasant conversation, دلپذیر *dilpazír.* کلام *kalam-i dilpazír,* or شیرین زبانی *shírin zabáni.*

Convict, v. محاکوم کردن *máhkúm kardan.*

Convince, v. شک زدن *shak zadan.*

Convoy, s. (guard) راه وان *ráhwán.*

Convulsion, s. تشنجه *tashanj.*

Cook, v. پختن *pakhtan.* پزیدن *pazidan.*

Cool, a. سرد *sard.* سرما *sarmá.*

Cooled, a. سرد *mabrad.* سرما شده *sarmá shudah.*

Copper, s. مس *mas.* صاد *ṣád.*

Copy, s. نقل *ṣúrat.* صورت *nakl.*

Copy, v. صورت کردن *ṣúrat kardan.* نقل کردن *nakl kardan.*

Cordial, a. (hearty) با دل و جان *bá dil o jáń.*
مخلص *makhliṣ.*

Corn, s. غلت *ghallat.* A grain of corn, دانه *dánah.*

Corner, s. گوشہ *goshah.*

Corpse, s. لاش *lásh.*

Correct, v. اصلاح کردن *aşlák kardan.* بر آوردن *bar ḍwardan.*

Correct, a. واجب *wájib*. صالح *sálah*.

Corrupt, v. (debase) ساختن *sákhtan*. خراب *kharáb* (to bribe) رشوت کردن *rishwat kardan*.

Cost, s. (expense) خرج *kharj*. At my cost, بخارج من *ba kharj-i man*.

Cotton, s. پنبه *pambah*.

Cover, s. پوش *posh*.

Cover, v. پوشیدن *poshídan*.

Covet, v. حرص کردن *harṣ kardan*. طمع نمودن *tamā namúdan*. بخیل شدن *bakhil shudan*.

Council, s. مجلس *díwán*. دیوان *majlis*.

Counsel, s. نصایحت *naṣīhat*. مشورت *mashwarat*.

Counsellor, s. وزیر *wazir*.

Count, v. شمار کردن *shamár kardan*. شماردن *shamardan*.

Countenance, s. رو *rú*. چهرة *chahrah*.

Counterfeit, a. (coin) ناروان *ná rawán*. ساخته *sákhtah*.

Country, s. زمین *zamín*. ولایت *waláyat*. مولک *múlk*. وطن *waṭan*. Love of one's country, حب الوطن *hab-il waṭan*.

Courage, s. غیرت *ghayrat*. دلیری *dalírt*.

Courier, s. رسول *rasúl.* برييد *baríd.*

Court, s. (of justice) كچهري *kachhart.* The police court, كچهري فوجداري *kachhart fowjdári.*

Courtesy, s. التفات آزرم *ázram.* ادب *adab.* انسانيت *insániyat.*

Courtyard, s. عرصه *ârshah.*

Cow, s. گاو *gáo.*

Cowardly, a. نامرد *ná mard.* بي دل *be dil.* اشترا دل *ashtar dil.* (lit. camel-hearted.)

Crack, s. چاک *chák.* شکاف *shakáf.*

Crane, s. (bird) کلنک *kalank.*

Create, v. آفریدن *áfrídan.*

Creator, s. آفرین *áfrín.* Creator of the world, جهان آفرین *jahán áfrín.*

Creature, s. (living) مخلوقات *makhlukat.* (pl. آفریده *áfrída.*) مخلوقات *makhlukát.* حیوان *haywán.*

Creep, v. خزیدن *khazídan.*

Crime, s. گناه *ganáh.* خطأ *khatá.*

Crippled, a. اعوج *âraj.* لنك *lang.* افگار *afgár.*

Crocodile, s. نهنگ *nahang.*

Crooked, a. راست نا *ná rást.* پچ *pech.*

Crop, s. خرمن *kharman.*

Cross, v. عبور کردن *âbûr kardan.* گذاردن *gazârdan.*

To cross a river, عبور دریا ساختن *âbûr-i daryâ sâkhtan.*

Crow, s. زاغ *zâgh.*

Crown, s. تاج *tâj.* Golden crown, زرین تاج *zarin tâj.*

Cruel, a. بیرموت *be rahm.* بیرحم *be marwat.*

Crush, v. خونخور *dil ázár.* ظالم *zâlm.* دلزار *khûnkâh.*

Crush, v. گوفتن *kûftan.*

Cry, v. (aloud) فریاد بر آوردن *faryâd bar âvardan.*

 آواز دادن *âwâz dádan.* To cry aloud and beat the breast, فریاد دادن و سینه زدن *faryâd dádan o stinâh zadan.*

Crystal, s. بلور *balvar.*

Cultivate, v. زراعت کردن *zarâât kardan.*

Cup, s. جام *jâm.* پیاله *píála.* The silver cup, سیم جام *sím jâm.*

Cupbearer, s. شرابدار *sharâbdâr.*

Cure, v. چاره دادن *âlâj kardan.* علاج کردن *chárah dádan.*

Curiosity, s. تجسس *tajasas.*

Curl, s. ژلف *zalîf.*

Curse, v. نفریدن *nafrîdan.*

Curtain, s. پردہ *pardah*. جتر *chatar*. چادر *chádar*.

(A woman) sitting behind the curtain, i.e.
modest, پردہ نشین *pardah nashin*.

Cushion, s. تکیہ *takyah*. بالش *bálish*.

Custom, s. آئین *áyín*. عادت *âdat*. طریق *tariķ*.

Cut, v. بردن *baridán*. فصل کردن *faşl kardan*.

Cypress, s. سرو *saro*. The shady cypress, سرو سایه دار *saro-i sáyah dár*. The sweetly waving cypress, سرو خوش رفتار *saro-i khúsh rafílár*.

D.

Dagger, s. خنجر *khanjar*.

Daily, adv. هر روز *roz ba roz*. روز بروز *har roz*.

Damage, s. نقصان *nakşán*. ضرر *zarár*. زیان *zíán*.

Damp, a. نمدار *nimdár*. طری *tari*.

Dance, v. رقص کردن *rakş kardan*.

Danger, s. مخاطرت *makhátarat*, خطر *khaṭr*. بیم *bím*. Danger of destruction, حلاک *halák*. بیم *bím-i halák*.

Dark, a. تاریک *terah*. خیرہ *khírah*. تاریک *tárik*. ظلم *zálm*.

Darkness, s. تاریکی *teragí*. ظلمت *tárf*. تاری *tári*. Digitized by Google

- Date (time), s. تاریخ *tárikh*. (fruit), تم *tamar*.
 (pl. تمور *tamúr*.)
- Daughter, s. دختر *dakhtar*. بنت *bant*. (pl. بنات *banát*.)
- Dawn, s. صبح *şabah*, سحر *sahar*.
- Day, s. روز *roz*. To-day, امروز *imroz*. By night
 and day, شب و روز *shab o roz*.
- Dead, a. مرد *murd*. متوفی *matawafi*.
- Deadly, a. هلاهل *haláhal*. قاتل *káatal*.
- Deaf, a. درشت گوش *darasht gosh*. مصم *maşam*.
 کر *kar*.
- Dear, a. (loved) محبوب *mahbúb*. معشوق *mâshúk*.
 عزیز *âziz*. (in price) گران بها *garán bahá*.
- Death, s. مرگ *marg*. اجل *ajal*. یمن *yaman*.
 هلاک *halák*.
- Death (to escape narrowly), v. (lit. “the soul to
 come on the lip”) بر لب آمدن *ján bar lab ámadan*.
- Debt, s. قرض *karz*. غرم *gharm*.
- Debt (to get in), v. قرض گرفتن *karz gariftan*.
- Debtor, s. غريم *gharím*.
- Decay, s. نقص *nakş*. هلك *halk*.
- Decay, v. به هلك رفتن *ba halk rafian*.
- Deceit, s. فریت *fareb*. غدر *ghadar*.

Deceive, v. فریفتن *fareftan*. حیله کردن *hilah kardan*.

December, s. دی *day*. (“ay” pronounced as “i,” in “sigh.”)

Decide, v. فصل کردن *faṣl kardan*. تدبیر ساختن *tadbir sákhṭan*. حکم نمودن *ḥukm namúdan*. قضا کردن *kazá kardan*.

Decided, a. (fixed) مقدر *maḳadar*. مقرر *maḳarar*.

Decision, s. فصل *faṣl*. قضا *kazá*.

Decrease, v. کاست نمودن *kást namúdan*. قصور شدن *kaṣúr shudan*.

Decree, s. فرمان *farmán*. حکم *ḥukm*. قضا *kazá*. فتوی *fatwa'*. تقدیر *taḳdīr*.

Deed, s. (an action) کار *kár*. عمل *āmal*. (a legal paper) خط *dast khat*.

Deep, a. دور فرود *dúr farod*. زورا *zúrá*.

Deer, s. آهوان *áhwán* (pl. *áhwán*) آهو *áhú*

Defame, v. نام کشیدن *nám kashídan*.

Defeat, s. دفع *dafā*. کال *kál*. شکست *shakast*. To defeat, v. شکست دادن *shakast dádan*.

Defect, s. نقصان *naḳṣán*. kaṣúr.

Defend, v. منصور کردن *mansúr kardan*. وقايت *wakáyat*. نمودن *namúdan*.

Defendant, s. مدعی عليه *mudây ālayh*.

Defender, s. محاافظ *maḥáfaz*.

- Deficient, a. نا تمام *ná tamám.* مقصور *maḳṣúr.*
- Defile, v. (to soil) آلودن *álúdan.* (a woman),
مفترع بودن *maftarā búdan.* پرده در شدن *pardah dar shudan.*
- Deformed, a. بد شکل *bad shakl.* زشت *zisht.*
- Degradate, v. از جاه منعزل کردن *az jáh manâzal kardan.* معزول کردن *mâzúl kardan.*
- Degree, s. (rank) جاه *jáh.* مرتبه *marṭabah.*
- Degrees (by), adv. قدم *kadm ba-kadm.*
- Delay, s. تاخیر *ták̤hayr.* توقف *tawaṭaf.* بلا تواني *tawáni.* Without delay, *balá tawáni.*
- Delicate, a. ملایم *maláyam.*
- Delightful, a. شیرین *mashrúr.* مشرور *shírin.* دلپذیر *dil pažir.*
- Delirium, s. آشفتگی *áshaftagi.*
- Deliver, v. (give) دادن *dádan.* رسانیدن *rasánidán.* (save) خلاص نمودن *rahándan.* *khálás namúdan.*
- Demand, v. طلب کردن *ṭalb kardan.* خواستن *kh'ástan.*
- Demon, s. دیو *jin.* جن *deo.* شیطان *shaytán.*
- Den, s. غار *ghár.*
- Denial, s. انکار *inkár.*

Depart, v. روان کردن *raftan.* *rawán kardan.*

Deposit, s. امانت *amánat.*

Depth, s. وادی *wádi.* غور *ghúr.*

Deputy, s. نایب *náib.* وکیل *wakíl.*

Descend, v. فرو رفتن *faro raftan.* *farod ámadan.* آمدن *názel shudan.*

Describe, v. توصیف کردن *tawṣíf kardan.*

Desert, s. بیابان *wíránah.* ویرانه *beábán.* صحراء *sáhhrá.*

Deserter, s. منجوز *manjúz.* بلارغو *balárgho.*

Deserve, v. واجب شدن *wájab shudan.* سزاوار *sazáwár shudan.*

Desolate, s. ویران *wíráñ.* خراب *kharáb.*

Despair, s. انکسار *inkásár.* نا امیدی *ná amedi.*

Desperate, a. امید بی *be amed.*

Despise, v. خور داشتن *khúr dáshtan.* افسوس *afsús dáshtan.* اهانت کردن *ahánat kardan.*

Destroy, v. اتلاف کردن *itláf kardan.* هلاک کردن *halák kardan.* خراب کردن *kharáb kardan.*

Destructive, a. نقصاندار *nakşándár.* مضر *mazar.*

Detachment, s. فوج *fawj.*

Detain, v. گرفت کردن *garift kardan.* توقيف کردن *tawķif kardan.*

کشادن *kashádah namúdan.* Detect, v. نمودن *kashádan.*

عزمیت قرار *karár kardan.* Determine, v. نمودن *âzímat namúdan.* اقامت کردن *akámat kardan.*

اعتباد عبادت *âitabád.* Devotion, s. (piety) *âbbádat.*

شبم نم *nim shabnim.* Dew, s.

قمار *kamár.* Dice, s.

متوفی شدن *matwafí shudan.* Die, v. مردن *murdan.* تسليم دادن *ján taslílm dádan.*

منفصل شدن *manfaşal shudan.* Differ, v. (be different) فرق داشتن *fark dáshtan.*

مشکل دشوار *dashwár.* A castle difficult to be taken, قلعه دشوار گیر *kalâh-i dashwár gir.* Difficult, a.

فرکندن *farkandan.* Dig, v. کافتن

مشغول ملازم *malázam.* Diligent, a.

کم شدن *kam shudan.* Diminish, v. (grow less) کم کردن *kamídán.* (to make less) کمیدن *kam kardan.* کاستن *kástan.*

خوان *kh'án.* Dinner, s. چاشت *chásht.*

مردار *mardár.* Dirty, a.

زیون کردن *zabún kardan.* Disable, v.

غایب شدن *gháyib shudan.* Disappear, v. گشتن *mastúr gashtan.* مستور

Disappointment, s. حرمان *harmán*.

Discharge, v. بر طرف کردن *bar taraf kardan*.
خلاص کردن *raháti dádan*. رهای دادن *khálás kardan*. آزاد کردن *ázad kardan*.

Discipline, s. (military) ضبط لشکر *zabt-i lashkar*.

Disclose, v. کشادن *kashádan*.

Discord, s. مخالفت *makhálafat*. ساق *sakák*. اختلاف *akhtaláf*.

Discovery, s. اظهار *iżhár*. کشادن *kashád*. وجود *wajúd*.

Disease, s. مرض *marż*. رنج *ranj*. درد *dard*.

Disgrace, s. منظورت *mansúrat*. ملام *malám*.

Disguise, s. صورت *šúrat*. تبدیل *tabdíl*.

Disgust, s. غرض *gharż*. نفرت *nafrat*. انکار *inkár*.

Disgusted, a. خاطر مانده *kháṭar mándah*.

Dismiss, v. معزول کردن *māzúl kardan*. آزاد کردن *ázad kardan*.

Disorder, s. اختلال *akhtalál*. بی ترتیبی *be tartibí*.

Disposition, s. خواست *kháṭar*. خواج *khúi*. مزاج *mazáj*. A good disposition, خوش خواست *khúsh khút*.

Dispute, v. جدل کردن *jadl kardan*. مباحثت کردن *mabáḥsat kardan*.

Dissolve, v. کشافت *kaskafian*.

Dissolute, a. شوخ *shokh*.

Distance, s. دوری *dúri*. مسافت *masáfat*.

Distant, a. دور *dúr*.

Distress, s. (of mind) تشویر *tashwír*.

District, s. ناحیت *náhayt*. دیار *diyár*. پرگنه *parganah*.

Disturb, v. اضطراب کردن *iṣtaráb kardan*. شوریده *shoridah kardan*.

Ditch, s. کندہ *kandah*. مغاک *maghák*.

Divide, v. تقسیم کردن *takṣim kardan*. مفروق ساختن *mafrúk sákhṭan*. فرق کردن *fark kardan*.

Divorce, s. طلاق *ṭalák*.

Do, v. ساختن *sákhṭan*. کردن *kardan*. نمودن *namúdan*. کار پرداختن *kár pardákhṭan*.

Doctor, s. حکیم *ḥakím*.

Dog, s. سگ *sag*.

Door, s. دروازه *darwázah*. درگاه *dargáh*. در *dar*. دروان *darwán*. Door-keeper,

شک *sabhat*. سبہت *gamán*. گمان *shak*. There is no doubt, گمان نیست *gamán níst*.

Doubt, v. شک بردن *shak bardan*. گمانیدن *gamánídan*.

Doubtless, adv. بلا گمان *balá gamán*. بی شک *be shak*.

Down, prep. and adv. فروز زیر *farod zir*. فروز *farod*. To bring down, آوردن *farod áwardan*.

Drag, v. کشیدن *kashidán*.

Draught, s. (of water, etc.) نوش *nosh*. شربت *sharbat*.

Draw, v. (out) بدر آوردن *badar áwardan*. بیرون *bírun* (up) کنیدن *kambídan*. کنیدن *kambídan*. باز داشتن فراز کنیدن *faráz kambídan*. باز داشتن *báz dáshtan*.

Drawers, s. (trowsers) پای جامه *pái jámah*. شروال *sharwál*.

Dream, s. رویا خواب *royá kh'áb*. To dream, رویا دیدن *royá dídan*.

Dress, s. رخت *rakht*. پوشش *poshish*. Dress of honour, خلعت *khalát*. قفتان *kaftán*.

Drink, v. خوردن *noshtan*. نوشتن *khúrdan*.

Drops, s. قطرات *kaatrát*. قطرات *kaatar*. Drops of dew, قطرات شبم *kaatrát-i shabnim*.

Drop, v. (as water) چکیدن *chakidan*.

Drought, s. (dry weather) خشکی *khashki*. خشک سالی *khashk sált*.

Drown, v.a. غرق کردن *ghark kardan*. To be drowned, v.n. غرق شدن *ghark shudan*.

Drum, s. طبل *daf*. دهل *dahl*. طببور *ṭabl*. دهلهز *tambúr*. To beat the drum, دف زدن *daf zadan*.

Drummer, s. دهلهز *dahlbáz*.

Drunk, a. (intoxicated) مسست *mast*. نشوان *nashwán*.

Dry, a. خشک *khashk*. Dry and wet, خشک و تر *khashk o tar*.

Dumb, a. بی زبان *be zabán*. خاموش *khámosh*.

Dung, s. دممال *damál*. گ *gah*.

Durable, a. مستمر *mastamar*. قایم *káyam*.

During, prep. در زمان *dar zamán*. در اثنای *dar aṣnáí*.

Dust, s. خاک *khák*. غبار *ghabar*. غبار *ghabár*. The dust of vexation, غبار آزار *ghabar-i ázár*.

Duty, s. حق *haḳ*. (pl. حقوق *ḥaḳúk*) ادب *adab*, (pl. آداب *ádáb*). Duties of a secretary, آداب کاتب *ádáb-i kátab*.

Dwell, v. ساکن شدن *sákan shudan*. ساختن *karár sákhtan*.

Dwelling, s. خانه *khánah*. مسکن *maskan*. مکان *makán*. منزل *manzal*. The house where he dwelt, آن مکان که مسکن او در وی بود *án makán kih maskan-i ú dar wi búd* (lit. that house that the dwelling of him in it was).

E.

Each, pron. هر *har*. هرکس *har kas*.

Eager, a. پرشک *pur rashk*. آرزومند *árzúmand*.

Eagle, s. سر *nasar*.

Ear, s. گوش *gosh*. The ear of understanding,
گوش هوش *gosh-i hosh*.

Early, a. and adv. در اول بهار *dar awal bahár*.
سحرگاهی *sahargáhi*.

Earnest, a. غیران *ghayrán*. مقیم *maķaym*.

Earring, s. گوشوار *goshwár*.

Earth, s. زمین *zamín*. ارض *arz*. The face of the
earth, روی زمین *rúi-zamin*.

Earthquake, s. زلزلت *zalzalat*. تزلزل *tazalzal*.

Ease, s. (facility) آسانی *ásáni*.

Easily, adv. آسانه *ásánah*.

East, s. مشرق *mashrak*. East and west, مغرب *mashrak o maghrab*.

Easy, a. آسان *ásán*.

Eat, v. خوردن *khúrdan*.

Echo, s. آواه *áwáh*. نوف صدا *núf. sadá*. آهنج *áhang*.

Eclipse, s. کسوف *kasúf*.

Economy, s. روي سلامت *salamat rūi.*

Edge, s. حد *had.* لب *lab.* The edge of a sword,
لب شمشير *lab-i shamshir.*

Effort, s. سعي *sāt.* اهتمام *ihtamám.*
mabálaghat. كوشش *koshish.*

Egg, s. مرغانه *marghánah.* خایه *kháyah.* To lay
eggs, خایه کردن *kháyah kardan.*

Eight, a. هشت *hasht.* Eighth, هشتم *hashtam.*
Eighteen, هشتده *hashtdah.* Eighty, هشتاد
hashtád.

Either, conj. يا *yá.* Either one or other, يا دیگر
yá ek yá dígar.

Elder, a. اول *awal.* مهین *mahín.* بزرگ *bazarg.*
Elder brother, اول برادر *awal barádar.*

Elegant, a. نازنین *názntn.* لطیف *latíf.*
pardáz. جميل *jamil.*

Elephant, s. فيل *fil.*

Eleven, a. يازده *yázdah.* Eleventh, يازدهم
yázdaham.

Eloquent. a. شیرینزبان *shírínzabán.* سخنور
sakhanwar.

Embrace, v. بغل گرفتن *baghal gariftan.* گردیدن
گاریدان *gardidán.* کنار کردن *kanár kardan.*

Emperor, s. پادشاه *pádsháh*. خلیفہ *khálífah*.

امیر *saltán*. سلطان *amír*.

Employ, v. اشتغال *ashtaghál dádan*.

مشغول شغل کردن *mashghúl kardan*. *shaghál kardan*.

Empty, a. خالی *khálí*. صفر تھی *tahi*. *şafar*.

The empty house, خانہ صفر *khánah-i şafar*.

Encamp, v. لشکر گاہ نمودن *lashkar gáh namúdan*.

نرول کردن *nazúl kardan*.

End, s, سنجام *saranjám*. آخر *ákhár*.

غایت عاقبت *gháyat*. انجام *anjám*. *âkabat*.

Endeavour, v. کوشیدن *koshidán*.

سعي کردن *sáī kardan*. جهد کردن *jahd kardan*.

Endless, a. بی انجام *be anjám*.

Enemy, s. دشمن *dashman*. خصم *kházm*.

A wise enemy (is) better than a foolish friend,

دشمن دانا بهتر که دوست نادانا *dashman-i dána bahtar kih dost-i nádáná*.

Energy, s. قدرت *kadrat*. قوت *kuwat*.

English, a. انگریز *angrez*.

Enormous, a. از حد بیرون *az ҳad bírún*.

Enough, interj. بس *bas*. s. (sufficiency) *káfíyat*

کفایت است *kafáyat ast*.

در پیچیدن Entangle, v. پیچ کردن *pech kardan.*
dar pechidán.

Enter, v. در آمدن *dar ámadan.* دخل کردن *dakhl kardan.* در رفتن *dar raftan.* To enter the house, در مکان آمدن *dar makán ámadan.*

Entertain, v. مهمانداری کردن *mahmándári kardan.* مهمانی کردن *mahmáni kardan.*

Entirely, adv. في الجملة *fí 'ljamlah.*

Entrust (to the charge of any one) v. سپردن *sapardan.* سپارش کردن *gamáshtan.* گماشتن *sapárish kardan.*

Envy, s. حسد *rashk.* رشك *ghayrat.* غيرت *hasad.* To envy, بردن *hasad bardan.*

Equal. a. برابر *barábar.* هموار *hamwár.* برقار *bar-karár.* مانند *pesh ápesh.* اپیش *mánand.*

Equal in age, a. (lit. same age) همزاد *hamzád.*

Escape, v. گریز کردن *fawz kardan.* فوز کردن *garez kardan.* رستن *rastan.* گریختن *garekhtan.* نجات شدن *naját shudan.*

Escort, s. حفاظ *fawj hafáz.* فوج

Especially, adv. او لا *awalá.*

Establish, v. مقرر *bar karár kardan.* برقرار کردن *maķarar namúdan.*

Estate, s. تعلق *tâlak*. زمین *zamín*. Owner of an estate, or lord of the manor, تعلقدار *tâlakdár* or زمیندار *zamindár*.

Eternal, a. دایم *dáyam*. جاودان *jáodán*. ازلي *azalí*.

Europe, s. فرنگستان *farangistán*.

Even, a. (level) هموار *hamwár*. برابر *barábar*. Even with the earth, بازمیں برابر *bá zamín barábar*.

Evening, s. شام *shám*. Evening prayer, شام نماز *namáz-i shám*.

Event, s. سرگذشت *sar gažash*.

Ever, adv. همیشه *hameshah*. هر وقت *har wakt*. هر دم *har zamán*. همواره *hamwárah*. هر زمان *har dam*.

Every, a. هر *har*. Every one, هر یک *har ek*.

Every day, هر روز *har roz*.

Evidence, s. اظهار *gawáhi*. گواہی *gawáhi*. بیان *bayán*.

Evident, a. آشکار *áshkár*. ظاهر *záhar*. پدید *padíd*.

Exact, v. (require) اقتضا کردن *iktazá kardan*.

Exaggerate, v. مبالغه ساختن *mabálaghah sákhán*.

Exalt, v. برداشتن *afrákhán*. افرادختن *bar dáshtan*.

Examine, v. جستن *jastan*. استخبار کردن *istakhbár kardan*.

Example, s. بُرْنَامَه *iþrat*. بُرْنَامَه *bar námah*.

Exceedingly, adv. بِعْدَيْتَ *ba għáyat*.

Except, prep. جَزْ أَرْ *jaz*. جَزْ أَرْ *jaz az*. Except that, جَزْ أَرْ آن *jaz az án*.

Excessive, a. اَزْ حَدْ بِيرُون *az ħad bɪrún*. بِي حَدْ *be ħad*. فَضْوَلٌ *fazúl*.

Exchange, v. بَدْل دَادَن *badal dádan*. تَبْدِيل نَمُودَن *tabdil namúdan*.

Exchanger, s. (money changer) صَرَافٌ *ṣaráf*.

Excite, v. اَنْيَخْتَن *angekħtan*. To excite a tumult, فَتَنَةٌ اَنْيَخْتَن *fitnat angekħtan*.

Exclude, v. مَحْرُومٌ كَرْدَن *maħrūm kardan*.

Excuse, s. عَذْر *ħaġra*. By way of an excuse, بَطْرِيقٍ عَذْر *ba ḥarik-i ħaġra*.

Excused, a. مَعْذُورٌ *māzur*. Let me be excused, مَعْذُورٌ بَاد *māzur bád*.

Execute, v. (perform) آَوْرَدَن *ba jái áwardan*. بَجْهَى آَوْرَدَن *ba jái áwardan*. عمل كَرْدَن *āml kardan*.

Execution, v. (of a criminal) قَتْلٌ *katl*.

Executioner, s. جَلَادٌ *jalád*. پَهَانْسِيْگَار *phánsigár*.

Exertion, s. سَعْيٌ *sāi*. جَدٌ *jad*.

Exist, v. وَجْوَدٌ شَدَّن *wajúd shudan*.

Expect, v. نَظَرَ كَرْدَن *nażar kardan*. اَمِيد داشْتَن *amed dáshtan*. منْتَظَر شَدَّن *mantażar shudan*.

المناسب a. واجب *wájab*. لایک *láyak*. مناسب *manásab*. It is expedient, *láyak ast*.

Expel, v. دفع ساختن *dafāt sákhtan*. بدر کردن *badar kardan*. راندن *rándan*.

Expense, s. خرج *kharj*. اخراج *akhráj*. (pl. اخراجات *akhráját*.)

Experienced, a. (having gained experience) جهان *jahán*. دیده *dí dah*. آزموده *ázmúdah*.

Experiment, s. آزمون *ázmún*. تجربت *tajrabit*.

Explain, v. بیان کردن *bayán kardan*. مشروح کردن *mashrúh kardan*. کشاین *kashádan*.

Extend, v. (draw out) دراز کردن *daráz kardan*. کشیدن *kashídan*.

Extinguish, v. نشاندن *nashándan*. منقطع کردن *mankatā kardan*. To extinguish a candle, شمع نشاندن *shamā nashándan*.

Extract, v. بر کشیدن *bar kashídan*. بدر آوردن *badar áwardan*. اخراج کردن *akhráj kardan*.

Extraordinary, a. عجیب *âjib*. غریب *għarib*.

Extravagant, a. بلا حد خرج ساز *balá had kharj sáz*. سرف *saraf*.

Extremely, adv. بغايت *bagħáyat*. غایت *gháyat*.

Exult, v. شادی کردن *shádi kardan*. شاد شدن *shád shudan*.

Eye, s. چشم *chashm*. عین *âyn*. دیده *dîdah*. بصر *bâzâr*.

Eyebrow, s. ابرو *abru*.

F.

Fable, s. حکایت *hakâyat*. مثل *masl*. قصہ *kîshah*.

Face, s. روي *rûi*. چهرہ *chahrah*. رخسار *rakhásár*.

The face of the earth, روی زمین *rûi zamîn*.

Having a beautiful face, روی جمال *rûi jamál*.

Fade, v. زایل شدن *zâtil shudan*. افسردن *afsardan*.

Fairy, s. پری *parî*. Given by fairies, پری داده *parî dádah*.

Faithful, a. وفادار *wafâdâr*. امین *amîn*.

Fall, v. افتادن *uftâdan*.

False, a. فربندہ *farebandah*. دروغ *darogh*. مزور *mazûr*.

Fame, s. نام *nâm*. اشتہار *ishtahâr*.

Family, s. اهل *ahl*.

Famine, s. گرسنگی *garsnagi*. جلیفت *jalifat*.

Fancy, s. خیال *khayál*. تصور *taṣawar*. The power of fancy, قوت خیال *kuwat-e khayál*.

Far, prep. and adv. دور از *bāid*. دور از *dár*. بعید *bāid*. دور از ما *dár az*. Far from us, دور از ما *dár az má*. To go far, بعید رفتن *bāid raftan*. Depart thou, دور باش *dár básh*. To drive away far, دور ساختن *dár sákhitan*.

Farewell (to bid) v. سلام دادن *salám dádan*. Farewell, interj., با خدا باش *bá khudá básh*. و السلام *w'alsalám*.

Fast, v. روزه کردن *rozah kardan*.

Fat, a. گوشت دار *gosht dár*. چرب *charb*.

Fate, s. قسمت *kismat*. طالع *tálâ*.

Father, s. پدر *padar*. والد *wálad*.

Fatigue, s. ماندگی *mándagi*. افگاری *afgári*.

Fault, s. گناه *ganáh*. جرم *jarmat*.

Favour, v. عنايت نمودن *ānáyat namúdan*. مهرباني *mihrbáni kardan*. منه دادن *manah dádan*.

Fear, s. خوف *khawf*. هول *hawl*. بیم *bím*. ترس *tars*.

Fear, v. ترسان شدن *tarsán shudan*. ترسیدن *tarsidan*. بیم داشتن *bím dáshitan*.

Feast, s. ضيافت *máhmáni*. مهمني *máhmáni*.

Feather, s. پر *par*.

February, s. سپندارمذ *sapandármaç*.

Feed, v. خورش دادن *khúrsh dádan.*

Ferocious, a. درشت *darasht.* درند *darindah.*

Ferry, s. عبورگاه *âbúr.* گذرگاه *âbúrgáh.* عبور *gazargáh.* Fare of a ferry, باج عبور *báj-i âbúr.*

Ferryman, s. ملاح *maláh.*

Fertile, a. محسولدار *máhsúldár.* برکتدار *barkat dár.* خصیب *khaṣib.*

Festival, s. عید *âyd.*

Fever, s. تاب *táb.* حمی *hamay.*

Few, a. اندک *andak.*

Fidelity, s. وفاداری *rásti.* راستی *wafádári.*

Field, s. میدان *maydán.*

Fifteen, a. پانزده *pánzadah.*

Fifty, a. پنجاه *panjáh.*

Fig, s. انجیر *anjír.* تین *tin.*

Fight, v. جنگ کردن *jang kardan.* جدل کردن *jádl kardan.*

Fill, v. پر کردن *pur kardan.*

Filth, a. چرث *chark.* شوخي *shokhí.*

Final, a. آخر *ákhár.* Finally, adv. آخرًا *ákháran.*

Find, v. یافتن *yáftan.* دیدن *dídan.*

Fine, v. جرمیمه کردن *jarimah kardan.* جرمیمانه دادن *jarímánah dádan.*

Finger, s. انگشت *angasht*. The finger of surprise, انگشت حیرت *angasht-i hayrat*. To place the finger on the lip, i.e. to express surprise, انگشت بر لب نهادن *angasht bar lab nahádan*.

Finish, v. انجامیدن *anjámídan*. پرداختن *pardákhtan*. آخر کردن *siparídan*. سپریدن *ákhár kardan*. بسر آوردن *ba sar áwardan*.

Fire, s. آتش *átash*. آذر *ázar*. The fire of heaven, آتش آسمان *átash-i ásmán*.

Firm, a. استوار *astwár*. برقرار *barkarár*. استوان *astwán*. رسوخ *rasúkh*.

First, a. اول *awal*. نخست *nak hast*. The first son, i.e. eldest, زاد *nak hast zád*.

First, adv. اولاً *awalañ*. نخست *nak hast*.

Fish, s. ماهی *máhi*. گرفتن *gariftan*. To fish, ماهی *máhi*. The roe of fish, ماهیزاد *máhizád*.

Fist, s. مشت *masht*. To strike with the fist, مشت زدن *masht zadan*.

Five, a. پنج *panj*.

Fix, v. نشاندن *nashándan*. برقرار کردن *barkarár kardan*.

Flag, s. رایت *ráyat*.

- Flank, s. (of an army) ایاد لشکر *ayád-i lashkar.*
 کمر *kamar.* ایاد *ayád.*
- Flash, s. برق *bark.* درخش *darakhsh.*
- Flat, a. هموار *hamwár.*
- Flatter, v. خوش آمدی کردن *khúsh ámadí kardan.* خوشامد نمودن *khúshámad namúdan.*
- Flesh, s. گوشت *gosht.*
- Flexible, a. آسان پیچ *ásán pech.*
- Flint, s. سنگ آتش *sang-i átash.* سنگ *sang.*
- Float, v. آهنگیدن *áhangídan.*
- Flock, s. گله *galah.* رمه *ramah.*
- Flog, v. تازیانه کردن *táziánah kardan.* بینت کردن *bent kardan.*
- Flood, s. سیل طوفان *sayláb.* سیلاب *túfán.* *sayl.*
- Floor, s. تخته بند *takhtah band.*
- Flow, v. روآن شدن *rawán shudan.* دویدن *doyidan.*
- Flower, s. نوار نور گل *nawár.* (pl. *núr.*) گلدسته *azhár.* Bunch of flowers, گلستان *gul dastah.* گلستان *gulistán.*
- Fly, v. (as a bird) پرواز ساختن *parwáz sákhtan.* پریدن *paridán.* پران شدن *parán shudan.*
- Fly, v. (run away) دادن پشت *pasht dádan.* گریختن *garekhtan.*

Foam, s. کف *kaf*. زبد *zabd*. Foam of the sea, زبد دریا *zabd-i daryá*.

Follow, v. از پی آمدن *dar pas ámadan*. در پس آمدن *az pay raftan*. رفتن *dar pay ámadan*.

Food, s. خورد *khúrd*. نعمت *námat*. خورش *khúrsh*.

Foolish, a. بی عقل *be ákl*. هرزه *harzah*. بیهوده *behúdah*. باطل *bátal*.

Foot, s. پای *pái*. پا *pá*. پی *pay*. قدم *kadam*. To have the foot in the mud, i.e. to be in difficulties, پا در گل داشتن *pá dar gil dáshtan*.

Footman, s. (a court runner) پیاده *piádah*.

For, prep. از *az*. ب *ba*. برای *baráí*.

Forbid, v. منع کردن *maná kardan*.

Ford, s. معتبر *mâbar*. گذرگاه *gazargáh*. گذار *gazár*.

Forehead, s. پیشانی *peshánt*.

Foreign, a. بیگانه *begánah*. غریب *gharib*.

Foresight, s. بصیرت *başirat*.

Forest, s. درختستان *darakhtistán*. جنگل *jangal*. بیشه *beshah*.

Forfeit, v. جرمیه یافتن *jarimah yáftan*.

Forge, v. ساختن *sákhtan.* تزویر کردن *tazwír kardan.*

Forgery, s. تزویر *tazwír.* تقلید *taklíd.*

Forget, v. فراموشیدن *farámoshídan.* فراموش کردن *farámosh kardan.*

Forgive, v. شفقت دادن *shafkat dádan.* بخشنیدن *bakhshidán.* مغفرت کردن *maghfarat kardan.*

Form, s. شکل *shakl.* صورت *şúrat.* کسوت *kaswát.*

Former, a. اول *awal.* پیشتر *peshtar.*

Forsake, v. ترک کردن *tark kardan.*

Fortress, s. قلعه *ķilāh.*

Fortunate, s. همایون *hamáyún.* میمون *maymún.* بهرمند *bahrmand.*

Fortune, s. روزگار *rozgár.* بخت *bakht.* دولت *dowlat.*

Forty, a. چهل *chahal.*

Forward, adv. پیش *pesh.* To go forward, پیس رفتن *pesh raftan.*

Foundation, s. بنیاد *banyád.* اصل *aşl.* پای *pái.*

Fountain, s. چشمہ *chashmah.* To make the tear flow from the fountain of the eye, i.e to weep, از چشمہ چشم آب روان ساختن *az chashmah-i chashm áb rawán sákhtan.*

Four, a. چهار *chahár*. چار *chárá*. Four months, چهار ماه *chahár máh*.

Fourteen, a. چهارده *chahárdah*. چارده *chárdah*.

Fox, s. روب *rúbah*. دمنه *damnah*.

Fragile, a. منكسر *mankasar*.

Fragment, s. باره *párah*.

Fragrant, a. پر بو *pur bú*. معطر *mātar*. خوشبودار *khúshbúdár*.

Fraud, s. حیله *hílah*. غدر *ghadar*. فریب *fareb*. محال *mahál*.

Free, a. آزاده *ázádah*. مسلم *maslam*. آزاد *ázád*.

At leisure, فارغ *fáragh*.

Free from, prep. بی *be*. آزاد از *ázad az*. Free from guilt, بی گناه *be ganáh*.

Freedom, s. خلاصی *khaláši*. نجات *naját*.

Freeze, v. (become frozen) افسردن *afsardan*.

Frequently, adv. چند بار *chand bár*.

Fresh, a. سبز *sabz*. تازه *tázh*. نو *no*. تر *tar*. A fresh-man, تازه جوان *tázh jawán*.

Friday, s. جمعت *jamāt*.

Friend, s. همدم *dost*. دوست *hamdam*. یار *yár*. My dear friend, عزیز من *dost-i áziz-i man*, or یار جان *yár-i ján*.

Friendly, a. مهربان *mihrbán*. خیر خواه *khayr kh'áh*

Friendship, a. مهربانی *mihrbáni*. دوستی *dostí*.

Frighten, v. ترس کردن *tars kardan*. وحشت کردن *wahshat kardan*. ترسانیدن *tarsánidan*.

Frog, s. غوک *ghúk*. شرغ *shargh*.

From, prep. از *az*. ج *za*. From him, او *az o*, or زو *zo*.

Front, s. پیشگاه *peshgáh*. روی *rúi*. پیشانی *peshání*. The front of a building, روی بنا *rúi-baná*.

Frontier, s. سرحد *sarhad*. سر زمین *sar-i zamin*.

Frown, v. درهم کشیدن *rúi darham kashidán*.

Fruit, s. میوه *mewah*.

Fruitful, a. میوه دار *mewah dár*. پر برکت *pur barkat*.

Frustate, v. محروم کردن *mahrúm kardan*.

Fuel, s. سوخته *sokhtah*. حرق *hark*. Fire-exciting fuel, سوخته آتش افروز *sokhtah-i átash afroz*.

Full, a. سیر پر *ser pur*. تمام *tamám*.

Funeral pile, s. آتشستان *átashistán*.

Furious, a. مجمنون *majnún*. دیوانه *díwánah*. متهور *mathúr*.

Furnace, s. فرن *faran*. تون *tún*.

Furniture, s. اسباب *asbáb*.

Future, a. غیبی *ghaybi*. مستقبل *mastakbal*.

The future, s. زمان *zamán*. مستقبل *zamán-i mastakbal*, or, استقبال *astakbál*.

G.

- Gain, v. آوردن *ando^khtan*. بدهست آوردن *ba dast áwardan*. اندوختن *yáftan*. یافتن *warzidán*. ورزیدن
- Gallows, s. دار *dár*. چار میخ *chár mekh*.
- Gamble, v. قمار کردن *kamár kardan*. ششدر باختن *shashdar bákhtan*.
- Game, s. (for the hunt) شکار *shakár*. صید *sayd*.
- Gang, s. فوج *fawj*. جماعت *jamāt*.
- Gaol, s. زندان *zandán*.
- Garden, s. بستان *bastán*. (pl. بساتین *basátin*). بوستان *bostán*. گلستان *gulistán*. باغ *bágh*.
- Garland, s. اکلیل *aklil*. تاج گل *táj-i gul*.
- Garrison, s. حفاظت اهلي *kílat ahli*. قلعت اهلي *hafáz*.
- Gate, s. درگاه *dar*. در *dargáh*.
- Gather, v. چیدن *chídan*. چیندن *chíndan*. To gather flowers, گل چیدن *gul chídan*.
- Gay, a. ظريف *zarif*. شاد *shád*.
- General, a. عميم *matlak*. مطلق *âmím*.
- General, s. امير لشکر *sardár*. سردار *amír-i lashkar*. قايد *káyad*.
- Generally, adv. بار چند *chand bar*. عموماً *âmúman*.

Generous, a. کشاد دست *kashád dast.* کریم *karím.*
ارجمند *arjmand.*

Gentle, a. ملایم *maláyam.* نرم دل *narm dil.* نرم
narm.

Giddy, a. بی قرار *be karár.* سر گردان *sar gardán.*
Gift, s. بخشش *bakhshish.* داد *dád.* انعام *anām.*
نذر *nazar.*

Gild, v. زر بر نهادن *zar bar nahádan.* زر اندوختن
zar andokhtan.

Girdle, s. کمر *kamar.* بند *band.* *kamarband.*

Girl, s. دختر *dakhtar.* A heart-taking girl,
دختر دلپذیر *dakhtar-i dil pasír.*

Give, v. بخشیدن *bakhshidán.* دادن *dádan.*
بخشش *bakhshish kardan.* ارزانی کردن *arzáni kardan.*

Glad, a. خوش *khúsh.* شاب *shád.* خرم *kharam.*

Glass, s. (cup) جام *jám.* شرب *sharb.* Looking
glass, آینه *áinah.*

Gloom, s. (of mind) دلتانگی *diltangi.* (darkness)
تاریکی *tárikí.*

Glory, s.: عزت *izat.* جلال *jalál.* شرف *sharaf.*
افتخار *iftakhár.*

Glove, s. دستوانه *dastwánah.*

Glue, s. غرا *ghará.*

شره شکم پرست *shakm parast.* Gluttonous, a.
sharah.

Gnat, s. بعض *bâ'uz.*

Gnaw, v. دندیدن *dandîdan.* خاییدن *khâyîdan.*

Go, v. رفتن *raftan.* روآن شدن *rawân shudan.*
 روییدن *royîdan.*

Goad, s. براز *baráz.*

Goat, s. بز *baz.*

God, s. خدا *khudâ:* الله *allah.*

Gold, s. زر *zar.*

Good, a. نیک *nik.* خوب *khûb.* ماک *pák.*
 جمیل *jamil.* Good and bad, نیک *nik* و بد *o bad.*

Goose, s. وز *waz.* بط *bat.*

Govern, v. ربط کردن *rabit kardan.* حکم تمودن *hukm namûdan.* امیر شدن *amîr shudan.*

Graceful, a. طریف *latîf.* خوش *zîarf.* لطیف *khûsh.* Gracefully walking, خوش رفتار *khûsh raftâr.*

Gradual, a. دروج *darúj.*

Gradually, adv. قدم بقدم *kadam ba kadam.*

Grain, s. غلت *ghallat.* دانه *dánah.*

Granary, s. خرمگاه *kharhangâh.* گنج *ganj.*

بزرگی **بَزَرْكَى** عظم **âzm.** مملکت **mamlakat.** Grandeur, s.

bazargi. جاہ **jáh.**

انگور **چین** **انگور** **angúr.** To gather grapes, **angúr chin kardan.**

دست **ba dast gariftan.** Grasp, v. بدبست گرفتن **dast gir kardan.** گیر کردن

Grass, s. نبات **nabát.**

شکران **shakarán.** شکرگذار **shakargazár.** Grateful, a. منت شناس **minat shinás.**

سرسري **sarsari.** Gratis, adv. مفت **maft.**

مهیب **mahayb.** هیبتوار **haybatwár.** Grave, a. سخت روی **sakht rúi.** سخت **ná khand.** سخت **sakht.**

چریدن **charidan.** Graze, v.

بیش **besh.** عظیم **âzîm.** بزرگ **bazarg.** Great, a.

آب **áb-i sabz.** سبز **sabz.** Green water, Green, a.

آشوب **áshúb.** درد **dard.** رنج **ranj.** آزرمگی **ázrdégí.** Grief, s.

مالیدن **málidän.** ساییدن **sáyidän.** Grind, v.

آسیانه **ásianah.** آسیانه سنگ **ásiá sang.** Grindstone, s.

ساپش **sáis.** Groom,

زمین، مرده **zamín.** Waste ground, زمین **zamín-i mardah.**

Grow, v. زیاده شدن *zrádah shudan.* روید *royidán.*

باليدين *bálidan.* رستن *rastan.*

Guard, s. نگاهبان *pásbán.* پاسبان *nagáhbán.*

قراؤل *karáwal.*

Guard, v. (mount guard) قراول کردن *karáwal kardan.*

Guard, v. (change guard) نوبت کردن *nawbat kardan.*

Guess, v. حدس کردن *hads kardan.* نخمین *takhmin namúdan.*

Guest, s. مهمان *mahmán.*

Guide, s. راهبر *ráhbar.* دليل *dalil.* راهنمون *ráhnamún.* *marshad-i ráh.*

Guilt, s. گناهگاري *ganáhgári.*

Gum, s. صمغ *šamagh.*

Gun, s. بندق *bandák.*

Gunpowder, s. باروت *bárút.*

Gut, s. اکیخ *akíkh.*

H.

Habit, s. خوي *khút*. پيشه *peshah*. قیافت *káfat*.

Habitual, a. مالوف *máhf*.

Hail, s. برد *bard*.

Hair, s. موی *mút*. A lock of hair, زلف *zalf*.

Half, a. نیم *ním*. نصف *naṣf*. Half night, i.e. midnight, نیم شب *ním shab*.

Hammer, s. سحم *sahm*. چنچه *chanchah*.

Hand, s. دست *dast*. پنجه *panjah*. Right hand, دست راست *dast-i rást*. Left hand, دست راسب *dast-i chap*.

Handful, s. دسته *dastah*.

Handkerchief, s. رومال *rúmál*. دستار *dastár*.

Handle, s. دستیج *dastíj*. دستار *dastár*.

Handsome, a. خوب روی *khúb rúi*. صورت *súrat*. جمیل *jamil*.

Hang, v. (up) بر آویختن *bar áwekhtan*. (to execute) صلب کردن *phánst kardan*. پهانسی کردن *şalb kardan*. بردار کردن *bardár kardan*.

Hanged (to be) v. بردار بودن *bardár búdan*. پهانسی کرده شدن *phánst kardah shudan*.

Happen, v. افتادن *aftádan*.

دلخوش Happy, a. خیر khayr. مبارک mabárik.

dil khúsh. خوش khúsh.

Harass, v. اضطراب iṣtaráb kardan.

Hard, a. دشوار dashwár. سخت sakht. سخت darasht. سخنگیان sangin. Hard-hearted, دل sakht دل.

Hare, s. خرگوش khargosh. A hare's sleep, i.e. false promise, خواب خرگوش kh'áb-i khargosh.

Harmony, s. يکدلي ekdili. وفاق wafák.

Harness, s. ساز sáz. رخت rakht.

Harvest, s. خرمن kharman. The time of harvest, زمان خرمن zamán-i kharman.

Hasten, v. شتافتن shatáftan, تاختن tákhtan. تعجیل âjl kardan. عجل taâjil kardan.

Hastily, adv. شتاباً shatában. تعجلاً tajâlan.

Hate, v. دشمنی dashmani kardan. عداوت منکیدن âdâwat namûdan. نمودن mankidan.

Have, v. داشتن dáshtan.

Hawk, s. باز báz. کرچه karanj.

He, pron. او o: وي wi.

Head, s. سر sar. Headache, درد سر dard-i sar.

خوش کردن چاره دادن *chárah dádan.* *khúsh kardan.*

Health, s. سلامت *salámat.* مزاج *mazáj.*

Heap, s. خرة *kharah.* جماعت *jamáāt.*

Hear, v. شنیدن *shanídan.* شنودن *shanúdan.* گوش کردن *gosh dádan.* گوش دادن *gosh kardan.*

Heart, s. دل *dil.* خاطر *kháṭar.* With heart and soul, بجهان و دل *baján o dil.*

Heat, s. تاب *táb.* گرمی *garmi.*

Heaven, s. آسمان *ásmán.*

Heavy, a گران *garan.* A heavy load, بارگران *bár-i garán.*

Hedge, s. داربازین *dárbažin.*

Heel, s. پاشنه *páshnah.*

Height, s. بلندی *balandí.*

Heir, s. وارث *wáris.*

Hell, s. جهنم *jahanam.*

Helmet, s. سرپایان *sarpáyán.*

Help, v. مدد کردن *madad kardan.*

Hemp, s. کنو *kanú.*

Hence, adv. (from this place) از اینجا *az in já.*

From this time, i.e., henceforth, از این پس *az in pas.*

Herd, s. گله *galah*. رمه *ramah*.

Here, adv. اینجا *dar in já*. در اینجا *injá*. Here and there, آنجا *injá ánjá*.

Heron, (*lit.* fish-eater) ماهی خوار *máhi kh'ár*.

Hide, v. (conceal) پوشیده کردن *poshídah kardan*.

Panhan, v. پنهان کردن *panhán kardan*. نهفتن *nihafstan*.

Hideous, a. قبیح *kabíh*. کریه *karih*.

High, a. بلند *baland*.

Highness, s. (*lit.* "presence," the title for addressing a man of rank) حضور *haṣúr*. حضرت *haṣrat*. Is there health, your highness? i.e. how do you do, Sir? حضور مزاج است *haṣúr mazáj ast*?

Hill, s. کوه *koh*.

History, s. نامه *námah*.

Hold, v. داشتن *dáshtan*, (with the hand) بدست *dáshtan*, (with the teeth) گرفتن *ba dast gariftan*, (with the teeth) بددان *ba dandán gariftan*.

Hole, s. سوراخ *sorákh*.

Holiday, s. تعطیل کار روز *taâtil kár roz*.

Hollow, a. جوف *jawf*. سندین *sandín*.

Holy, a. مبارک *mabárik*. مندور *mangúr*. عزیز *âziz*.

خوش کردن چاره دادن *chárah dádan.* *khúsh kardan.*

Health, s. سلامت *salámat.* مزاج *mazáj.*

Heap, s. خرة *kharah.* جماعت *jamáāt.*

Hear, v. شنیدن *shanídan.* شنودن *shanúdan.* گوش کردن *gosh dádan.* گوش دادن *gosh kardan.*

Heart, s. دل *dil.* خاطر *kháṭar.* With heart and soul, *baján o dil.*

Heat, s. تاب *táb.* گرمی *garmi.*

Heaven, s. آسمان *ásmán.*

Heavy, a گران *garan.* A heavy load, بارگران *bár-i garán.*

Hedge, s. داربازین *dárbazín.*

Heel, s. پاشنه *páshnah.*

Height, s. بلندی *balandí.*

Heir, s. وارث *wáris.*

Hell, s. جهنم *jahanam.*

Helmet, s. سرپایان *sarpáyán.*

Help, v. مدد کردن *madad kardan.*

Hemp, s. کنو *kanú.*

Hence, adv. (from this place) از اینجا *az in já.*

From this time, i.e., henceforth, از این پس *az in pas.*

Herd, s. گله *galah.* رمه *ramah.*

Here, adv. اینجا *dar in já.* در اینجا *injá.* Here and there, آنجا *injá ánjá.*

Heron, (*lit.* fish-eater) ماهی خوار *máhi kh'ár.*

Hide, v. (conceal) پوشیده کردن *poshídah kardan.*
پنهان کردن *panhán kardan.* نهفتن *nihafstan.*

Hideous, a. قبیح *kabíh.* کریه *kárih.*

High, a. بلند *baland.*

Highness, s. (*lit.* "presence," the title for addressing a man of rank) حضور *haṣúr.* حضرت *haṣrat.* Is there health, your highness? i.e. how do you do, Sir? حضور مزاج است *haṣúr mazáj ast?*

Hill, s. کوه *koh.*

History, s. نامه *námah.*

Hold, v. داشتن *dáshtan,* (with the hand) بدهست *dáshtan,* گرفتن *ba dast gariftan,* (with the teeth) گرفتن *ba dandán gariftan.*

Hole, s. سوراخ *sorákh.*

Holiday, s. تعطیل کار روز *taâtil kár roz.*

Hollow, a. جوف *jawf.* سندین *sandín.*

Holy, a. مبارک *mabárik.* منذور *mangúr.* عزیز *âziz.*

- Honest, a. صالح *ṣálaḥ*.
- Honey, s. شهد *āsh*. عسل *shahd*.
- Honour, s. اعزت *izat*. حرمت *harmat*. تکریم *takrím*. صلاح *ṣaláḥ*.
- Hood, s. سر انداز *sar andáz*.
- Hoof, s. حافر *sanb*. سنب *háfar*.
- Hook, s. چنگل *changal*.
- Hope, v. امید داشتن *amed dáshtan*.
- Hopeful, a. امیدوار *amedwár*.
- Horn, s. شاخ *shákh*. سرو *saro*. To butt with the horns, شاخ زدن *shákh zadan*.
- Horse, s. اسب *asb*.
- Horseman, s. سوار *sawár*.
- Hospital, s. بیمار خانه *bímár khánah*. دارالمرض *dár-il-marz*.
- Hospitality, s. مهمنداری *mahmándári*.
- Host, s. (entertainer of travellers) مهمندار *mahmándár*.
- Hot, a. گرم *garm*.
- Hour, s. ساعت *sáāt*.
- House, s. خانه *khánah*. منزل *manzal*. مکان *makán*. بیت *bayt*.
- How, adv. چون *chún*. چگونه *chigonah*. چسان *chasán*.

How many, adv. چند *chand*. How many times,
i.e. how often, چند بار *chand bár*.

Howl, v. ولله کردن *walwalah kardan*. زنودن
zanúdan.

Human, a. آدمی *ádmi*. انسانی *insáni*.

Humanity, s. (generosity) مروت *marwat*.
Inhuman, بی مروت *be marwat*.

Humble, a. بی غرور *be gharúr*. کمیر *kamír*.
متواضع *matwázâ*.

Hump, s. (of camel, &c.) کوز پشت *pasht-i kúz*.

Humpbacked, a. حدب *hadab*. کوز پشت *kúz pasht*.

Hundred, a. صد *ṣad*.

Hunger, s. گرسنگی *garsnagi*. گرس *gars*.

Hungry, a. گرسنه *garsnah*. To be hungry, گرسنه شدن *garsnah shudan*.

Hunt, v. صید کردن *shakardan*. شکردن *sayd kardan*.

Hunter, s. صیاد *ṣayád*. شکارگه *shakárgah*.

Hurt, v. ضرر کردن *żarar kardan*. آزردن *ázardan*.

Husband, s. شوهر *shohar*.

Hush! interj. خب باش *khab básh*. (lit. "be silent.")

Hyæna, s. ضبع خنوز *żabā. khanúz.*

Hypocrite, s. دو رویه do rú. دو رویه do rúyah.

آمیز رنگ rang ámez.

I:

[N.B.—Negative adjectives, that are formed in English by prefixing “in” to the positive adjective, such as “illegal” (in-legal), “impassable” (in-passable), “in-curable,” etc., are formed—that is, may be and generally are formed in Persian—by prefixing بی *be*, “without,” to the positive substantive, or by prefixing نا *na*, “not,” to the positive adjective; thus, “proper” مناسب *manásab*, “propriety” مناسبت *manásabat*, from which is formed “improper” نا مناسب *na manásab*, or بی مناسبت *be manásabat*.

The negative adjective is sometimes formed by prefixing “without,” بلا *bilá*, to the positive substantive; thus, “condition” شرط *shart*, from which “unconditional” بلا شرط *bilá shart*, or “fame” نام *nám*, “infamous” بلا نام *bilá nám*.

I have deemed it advisable, in a Pocket Dictionary of this kind, to omit all such adjectives where the omission appeared admissible. The same remark will apply to negative adjectives, formed in English by prefixing "un" to the positive adjective, as from "grateful" "un-grateful" (*Vide note at U*). Also when formed by affixing "less" to the positive substantive, as from "pity" "pitiless."]

I, pron. من *man*. I myself, من خود *man khúd*.

Ice, s. جمد *jamad*. برف *baraf*. آبگون *ábguñ*.

Idle, a. بیکار *bekár*. خالی *kháli*. باطل *báṭal*.

If, conj. اگر *agar*.

Ignoble, a. بی اصل *hakír*. حق *be aşl*. دون *dún*.

Ignorant, a. نا شناس *jáhal*. جاہل *ná shanás*.

Ill, a. (sick) بیمار *bimár*. خسته *khastah*.

Illegal, a. نا حق *ná hak*. حرم *haram*. مدخل *madakhl*. حرام *harám*.

Illegitimate, a. حرمزاده *haramzádah*. حرامزاده *harámkádah*.

Illuminate, v. افروختن *afrokhtan*. World illuminating, a. جهان افروز *jahán afroz*.

- Roshn روشن ظهور *zahúr.* Illustrious, a. جلال *jalál.*
- roshan.
- Bat صورت *şúrat.* Image, s.
- Tasawar تصور وهم *wahm.* خیال *khayál.* Imagination, s.
- Balá tawkaf بلا توقف *balá tawkaf.* Immediately, adv.
- Balá tákhayr بلا تاخیر *balá tákhayr.* Imitate, s.
- Jáodán جاودان *be marg.* Immortal, a. Bi مرگ *be tarík.* Impassable, a. Bi طریق *be mābar.* Bi معتبر *be tarík.* Impatience, s. Tabiat-i tand طبیعت تند *mizáj-i tez.* Mizaj تیز شکیبای نا *ná shakibái.* Impertinence, s. Gastákhí گستاخی *gastákhí.* Important, a. Garán گران *garán.* Mahim مهم *mahim.* Impossible, a. Mamkin ممکن نا *ná mamkin.* Mahál محال *mahál.* Impostor, s. Ghadár غدار *ghadár.* Hílah ساز *sáz.* Imperson, v. Kayd kardan حبس کردن *kayd kardan.* قید کردن *habs kardan.* در زندان نهادن *dar zindán nahádan.* Imprisonment, s. Kayd قید *kayd.* Improbable, a. Makkul معقول نا *ná makkul.* Imprudence, s. Ghaflat غفلت *ghaflat.* In, prep. Ba فی *fi.* در *dar.* اندرون *andar.* در *dar.*

Incautious, a. غافل *gháfal*. بیبصر *be başar*.

Incendiary, s. آتشفروز *átash-afroz*. حراق *harák*. آتش انگیز *átash angez*.

Inclination, s. (disposition) میل *mayl*. همت *himmat*.

Inclose, v. (land) چقیدن *chakídán*.

Income, s. دخل *dakhl*. خرج *kharj*.

Increase, v. (make increased) زیاده کردن *ziádah kardan*. افزایش نمودن *afzáísh namúdan*. Become increased, زیاده شدن *ziádah shudan*. افزایش کردن *afzúdan*. افزودن *royidán*. رویدن *afzáísh kardan*.

Incurable, a. بی علاج *be ullaž*.

Indeed, adv. ظاهراً *záharan*. تحقیقانه *tahkíkánah*.

India, s. هند *hind*. هندستان *hindistán*. هندوستان *hindostán*.

Individual, s. شخص *shakhs*. نفس *nafs*.

Indolent, a. کاہل *gháfal*. غافل *káhal*.

Industrious, a. کار کن *kár kan*. ظریف *zárif*.

Infant, s. بچہ *bachah*. پسرک *pisarak*.

Infantry, s. پیادہ *piádah*.

Infidel, s. کافر *káfar*.

Infinite, a. بی حد *be had*. بی انجام *be anjám*.

Informer, s. خبر گیر *khabar gtr.*

Inhabitant, s. ساکن *sákan*. مستمکن *matamakan*.

Inheritance, s. میراث *míráš*. To obtain an inheritance, s. میراث خوردن *míráš khúrdan*.

Injure, v. زیان آوردن *zíán áwardan*. فرر کردن *zarar kardan*. جفا کردن *jafá kardan*.

Ink, s. سیاهی *siyáhi*. خامه *khámah*.

Ink-horn, s. دوات *dawát*.

Inn, s. منزلخانه *manzal* *khánah*. کاروانسراي *káraván sarái*. خان *khán*. منزل *manzal*. سراي *sarái*.

Innocent, a. بی گناه *be ganáh*. معصوم *mâṣúm*.

Inquire, v. پرسیدن *parsídan*. جستن *jastan*.

Insane, a. دیوانه *díwánah*. مجنون *majnún*.

Inscription, s. رسم *rasam*.

Insect, s. حشرات *hashrat* (pl. *hashrát*) هامت *hámat* (pl. *hawám*.)

Insensible, a. بی جان *be jáñ*. بیهوش *behosh*.

Insolence, s. ترث ادب *tark-i adab*. گستاخی *gastákhí*.

Insolent, s. دشنام د ادب *be adab*. دشنام *dashnám dah*.

Inspector, s. ناظر *násar*. کارگذر *kár gazár*.

Inspirit, v. دلپروز شدن *dil afroz shudan*.

Instantly, adv. بر یک دم *bar ek dam*.

Instead, adv. بجای *ba jáí.* بدل *badal.*

Instinct, s. هجس *hajas.*

Insult, v. دشنام دادن *dashnám dádan.* ملامت کردن *malámat kardan.*

Insurrection, s. فتنه هنگامه *fitnah.* هنگامه *hangámah.*

Intelligent, a. عاقل *âkal.* آزو *ázud.* زیرک *zirak.* هوشیار *hoshyár.*

Intention, s. مقصود *makşúd.* مراد *marád.* آرزو *árzú.* ارادت *arádat.*

Intercept, v. براة گرفتن *ba ráh gariftan.*

Interest, s. (of money) سود *súd.* رنج *ranj.*

Interfere, v. در میان رفتن *dar mián raftan.* مداخلت کردن *madákhlat kardan.*

Interior, s. اندرون *andarún.*

Interpret, s. ترجمه کردن *tarjmah kardan.* تعبیر گفتن *tâbir guftan.*

Interpreter, s. ترجمان *tarjmán.*

Interrupt, v. صرم کردن *şarm kardan.*

Interval, s. (space of time) عرصه *ârşah.*

Intrenchment, s. کندک *kandak.* حصار *haşár.*

Intricate, a. پیچان *pechán.* مشوش *mashúsh.*

Invent, v. نو آوردن *naw áwardan.* یافتن *yáftan.*

Investigate, v. افتحاص کردن *iftahás kardan.*

غیر مغلوب Invincible, a. نا مغلوب *ná maghlúb.*

ghayr maghlúb.

غایب Invisible, a. *gháyab.*

طعمت دادن Invite, v. *tâmat dádan.*

سیلاب Inundation, s. *sayláb.*

آهن Iron, s. *áhan.*

آهنهين Iron, a. (made of iron) *áhanín.*

ترتیب Irregular, a. *bí tartib.*

شاداب Irrigate, v. *shádáb kardan.*

غضب Irritate, v. *ázardan.* غصب *kardan.* هنجیدن *hanjidan.*

جزیرة Island, s. *jazírah.*

او It, pron. *o,*

ناب عاج Ivory, s. *dandán-i fil.* فیل دندان *dandán-i fil.* آفیل *náb-il fil.*

J.

شغال Jackal, s. *shaghál.* دمنه *damnah.*

بهمن January, s. *bahman.*

جرة Jar, s. *jarah.*

یاسمين Jasmine, s. *yasmin.* سمن *samah.* جسمین *yásmin.* Jasmine-bosomed, a. سمنبر *samanbar.*

چانه Jaw, s. *chánah.*

Jealous, a. رشکین *rashkin*. غير *ghir*.

Jest, s. بذله *bažlah*. لطيفة *latifah*.

Jew, s. يهودي *jahúd*. جهود *yahúdi*.

Jewel, s. جوهر *johar*. گوهر *gohar*.

Join, v. (put together) پیوستن *paywastan*. بند کرن *band kardan*.

Join hands, v. دست بدهست کرن *dast ba dast kardan*.

Journey, s, سفر *safar*. رأة *ráh*.

Joy, s. شادی *shádi*. دلخوشی *dil khúshi*.

Judge, s. قاضی *kází*. حاكم *hákum*. مولی *múlī*.

Judicial, a. مولوی *múlkī*.

Juice, s. ما *má*. آب *áb*.

July, s. مرداد *mardád*.

Jump, v. جستن *jastan*.

June, s. تیر *tír*.

Just, a. صالح *ṣálah*. عادل *ādal*.

Justice, s. انصاف *inṣáf*. عدالت *āddálat*. معدلت *māddalat*. داد *dád*.

K.

- Keep, v. بازداشتن *báz dáshtan*. داشتن *dáshtan*.
- Kennel, s. سخانه *sagkhánah*.
- Key, s. کلید *kalíd*.
- Kick, v. پا زدن *pá zadan*. لج کردن *laj kardan*.
- Kid, s. غاله *ghálah*.
- Kill, v. قتل کردن *katl kardan*. خون کردن *khún kardan*. کشتن *kashtan*.
- Kind, a. نرم دل *narm dil*. خوش *khúsh*. مهربان *mihrbán*. کریم *karím*.
- King, s. پادشاه *pádsháh*. شاه *sháh*. سلطان *saltán*. شه *shah*. Oh king! شها *shahá*.
- Kiss, s. بوسه دادن *bosah dádan*. بوسیدن *bosídan*. رخسار کردن *bos-i rakhsár kardan*.
- Kite, s. زغن *zaghan*. خلواج *khálwáj*.
- Knapsack, s. جمعدان *jamādán*.
- Knee, s. زانو *zánú*.
- Kneel, v. زانو زدن *zánú zadan*.
- Knife, s. سکین *sakín*.
- Knot, s. بند *band*. پچ *pech*.
- Know, v. دانستن *dánistan*. شناختن *shanákhtan*.

L.

Labour, s. کار *kár*. سعی *sā'i*. جهد *jahd*. To labour, جهد کردن *jahd kardan*.

Ladder, s. درجه *darjah*. (pl. درجات *darját*.)

Lady, s. بانو *bánú*. صاحبت *şâhibat*.

Lake, s. دریاچه *daryáchah*.

Lamb, s. خروف *kharúf*.

Lame, a. لنگ *lang*.

Lament, v. فریاد کردن *faryád kardan*. زاریدن *zárídan*. نالیدن *nálídan*.

Lamp. s. چراغ *charágh*. سراج *saráj*. The lamp of the kingdom, سراج الدولة *saráj-il dawlah*.

Lancet, s. نیش *nesh*.

Land, s. زمین *zamín*.

Language, s. زبان *zabán*. The Persian language, زبان فارسی *zaban-i fárst*.

Lantern, s. مشعل *mashhâl*. چراغپرہ *charághparh*. فانوس *fánús*.

Large, a. بزرگ *bazarg*. کبیر *kabír*. كلان *kalán*.

Last, a. آخر *ákhar*. The last day, i.e., of judgment, آخر زمان *ákhar zamán*.

Late, a. دیر *der.*

Laugh, v. خندهیدن *khandidán.*

Law, s. قانون *kánún.* (pl. قوانین *kawánín.*) آیین مقدمه *makadamah.*

Lawful, a. محلول *mahlúl.* عدل *âdal.*

Lazy, a. نا بکار *ná bakár.* آواره *âwárah.*

Lead, s. سرب *sarb.* اسرب *asrab.*

Lead, v. برآه آوردن *ba ráh áwardan.* پیشرو شدن *peshrú shudan.*

Leaf, s. برگ *barg.* ورق *warak,* (pl. اوراق *awrák).* A green leaf, سبز *barg-i sabz.*

Leap, v. جستن *jastan.*

Learn. v. یافتن *dánash yáftan.* آموختن *ámokhtan.*

Leather, s. چرم *charm.*

Leave, v. ترک کردن *tark kardan.* ماندن *mándan.* گذاشتن *gazáshtan.*

Left, a. چپ *chap.* یسار *isár.* The left hand, دست چپ *dast-i chap.*

Leg, s. پوز *poz.* ساق *sák.*

Legal, a. مشروع *mashrû.* حلال *halál.*

Legitimate, a. (a child) زاده *halál zádah.*

Leisure, s. آسایش *ásátsh.* فراغت *farágħat.*

Lemon, s. لیمون *límún*.

Lend, v. قرض دادن *karz dádan*.

Length, s. طول *túl*. درازی *darázi*.

Lent, a. مقروض *makrúz*.

Leopard, s. پار *pár*. A hunting leopard, چیته *chítah*.

Leper, s. جذام *jazám*.

Letter, s. (of the alphabet) حرف *haraf*. (an epistle) نامه *námaḥ*. خط *khaṭ*.

Level, a. يکسان *eksán*. برابر *barábar*. To level with the earth, با زمین برابر کردن *bá zamin barábar kardan*.

Liar, s. گوی *darogh got*. خلوب *khalúb*. گذاب *gazáb*.

Liberty, s. رہا *rahá*. آزادی *ázádi*. رستگاری *rastgári*.

Library, s. کتابستان *katábištán*.

Lie, s. خلاف *darogh*. *khaláf*.

Lie, v. (recline) خسپیدن *khaspidan*. خفتن *khafstan*.

Lie, v. (as man with woman) جماع کردن *jamā kardan*.

Lie, v. (tell lies) دوغ گفتن *darogh guſtan*.

حيات زندگی *zindagi*. عمر *ján*. آمر *āmr*. جان *hayát*. Life-giving, بخش *bakhsh*.

Lift, v. برداشت *bar áwardan*. برآوردن *bar dáshtan*.

Light, a. (not heavy) سبک *sabak*. ناگران *ná garán*. Light-headed, سبکسر *sabak sar*.

Light, s. نور *núr*. روشنای *roshná*. شعله *shâlah*. فروز *faroz*. Light of the world, نور جهان *núr-i jahán*.

Lightning, s. برق *bark*. آذر *ázar*.

Like, adv. مانند *mánand*. برابر *barábar*. آسا *ásá*. مرد اسا *mardásá*. Like a king, وار *wár*. Like a man, i.e., manly, شاه *sháh wár*.

Lime, s. کج *kaj*. نورت *núrat*.

Line, s. خط *khat*. Straight line, رست *rast*. خط رست *khat-i rast*.

Linger, v. تردد *taradad*. کردن *kardan*. دیر رفتن *der raftan*.

Lion, s. شیر *shír*. اسد *asad*. Bold as a lion, شیرانه *shíránah*. Lion of the state, اسد دولت *asad-il dawlat*.

Lip, s. لب *lab*.

Listen, v. گوش کردن *gosh shudan*. گوش شدن *gosh kardan*. استماع کردن *istamā kardan*. شنیدن *shanidán*.

Literal, a. حرف بحرف *haraf ba haraf*.

Little, a. اندک *andak*. کم *kam*. خورد *khúrd*.

Liver, *jígar*.

Lizard, s. کرباش *karbásh*. ورل *waral*.

Load, s. بار *bár*, حمل *haml*. Carrying a load, a. بارگیر *bár gír*.

Load, v. (burden) حمل کردن *haml kardan*. بار تیار کردن *bár bastan*. (a gun) توپ *top tíár kardan*.

Lock, s. قفل *kafal*.

Lock, v. مغل کردن *makfal kardan*. بسته ساختن *bastah sákhtan*.

Locust, s. جراد *jarád*. ملح *malkh*.

Long, a. دراز *daráz*. مددید *madíd*. Long may it be, i.e., may it long continue, دراز باد *daráz bád*.

Look, v. نظر کردن *nazar kardan*. نگرستن *nagrastan*.

Looking-glass, s. آینه *áyinah*.

Loose, a. کشاده *kashádah*. نا بسته *ná bastah*.

Loquacious, a. پرگو *pur gú*.

Lord, s. سلطان *saltán*. صاحب *sáhib*. خداوند *khadáwand*. خواجه *kh'ájah*.

Lose, v. یافتن *yáftan*. زیان *zíán*. گم کردن *gam kardan*.

Loss, s. نقس *nakṣ*. زیان *zán*.

Lost, a. گم *gam*.

Love, s. عشق *âshk*. میل *mayl*. مودت *mawadat*.

محبت *mahbat*. آرزو *árzú*. The road of love is full of grief and misery, طریق عشق پر *tariq-i âshk pur áshub o áfat ast*.

Low, a. فرو *farú*.

Lucky, a. بختیار *bakhtiyár*. نیک *ník* بخت *bakht*.

Lukewarm, a. نیم گرم *ním garm*.

Lump, s. پاره *párah*. لقمه *lakmah*.

Luncheon, s. جاشت *chásht*.

Luxury, s. نعمت *nâmat*.

M.

Machine, s. آلات *álát*. (pl. *álát*.)

Madman, s. مجنون *majnún*. دیوانہ *diwánah*.

The house of a madman, i.e. mad-house, بیت المجنون *bayt-il majnún*.

Magazine, s. انبار *nabar*. (pl. *ambár*.)

Magistrate, s. پیشکار *peshkár*. منصبدار *mansabdár*.

فوجدار *fawjdár*.

Magnanimity, s. غیرت *ghayrat*.

Magnificent, a. عزیز *âziz*. شریف *jalil*. جلیل *sharif*.

Majesty, s. حضرت *haṣrat*. جلالت *jalālat*.

Maintain, v. (a family) پروردن *parwardan*.

Maintenance, s. پرورش *parwarish*. روزی *rozi*.

Make, v. ساختن *sákhtan*. کردن *kardan*.

Male, a. نر *nar*. Male and female, *nar o mádah*.

Malice, s. شرّة *shirat*. غرض *gharz*. تلخی *talkhi*.

Man, s. (mankind) ادم *adam*. (a person) مرد *mard*.

Manage, v. (an affair) کار کردن *tadbir-i kár kardan*. (an animal) حکم نمودن *hukm namúdan*.

Mane, s. عرق پش *pash*. گرگ *ârk*.

Manifest, a. ظاهر *záhar*. بیدا *paydá*. منصوص *mansúṣ*. آشکار *áshkár*. پدید *padíd*.

Manly, a. مردانه *mardánah*.

Manner, s. جہت *jahat*. دستور *dastur*. عادت *âdat*. طریق *áyin*. وجہ *wajh*. آیین *tarík*.

Many, a. چندان *chand*. چند *chandán*.

Map, s. صورت *şúrat-i dunyá*. نقش *naksh*. رهنماء *rahnámah*.

Marble, s. رخام *rakhám.*

March, s. (the first month in the Persian calendar) فروزدین *farozdín.*

Mark, s. اشارت *ashárat.* نشان *nashán.* داغ *dágh.*

Market, s. بازار *bázár.*

Marriage, s. عروس *ârús.* نکاح *nakáh.*

Marsh, s. اجم *ajam.* ورغ *wargh.*

Master, s. (of a trade) راستکار *rástkár.* استاد *astád.* اوستاد *awstád.*

Mat, s. بوریا *búryá.* Matmaker, بوریابان *búryá-bán.*

Matchless, a. بی همال *be hamál.*

Maxim, s. حکمت *hikmat.*

May, s. خورداد *khúrdád.*

Mean, a. خور *khúr.* حقیر *hákir.* ناکس *nákas.*

Meaning, s. معنی *mâni.* مضمون *mazmún.* What is the meaning? چه معنی *chih mâní.*

Measure, s. مقدار *maķdár.* قفینه *kafinah.* The measure is full, پر آمد *kafinah pur ámad.*

Measure, v. پیمون *paymúdan.* قیاس کردن *kíás kardan.* مساحت کردن *masáhat kardan.*

Meat, s. گوشت *gosht.*

Medicine, s. دارو *dawá.* *dárú.*

Meditate, v. اندیشه کردن *andeshah kardan.*

Meet, v. ملاقات کردن *malákát kardan.* رو برو شدن *rú ba rú shudan.* مقابلت کردن *makábalat kardan.*

Melancholy, a. دلشکسته *dil shakastah.* خاطر آزرده *khátar ázardah.* افسرده *afşardah.* نیره *terah.*

Melon, s. بطيخ *batíkh.* Water-melon, s. سفاجه *safanjah.*

Melt, v. گداختن *gadákhtan.*

Memory, s. ياد *yád.* خاطر *khátar.* حفظ *hafí.*

Mend, v. مرمت کردن *marmat kardan.* اصلاح کردن *aşláh kardan.*

Mention, v. ذکر کردن *yád kardan.* ياد کردن *zíkr kardan.*

Merchandise, s. تجارت *tajárat.* بازار *bázár.*

Merchant, s. تاجر *tájar.* بازارگان *bázárgán.* سوداگر *sawdágar.*

Mercy, s. رحمت *raḥmat.* نرم دلی *narm dílt.*

Merry, a. شاد *shád.* دلخوش *dilshád.* سوداگر *dilkhúsh.*

Method, s. طریق *wajah.* وجہ *ṭarík.*

Middle, s. میان *mián.* نیم *ním.* (midnight) شب *ním shab.* (mid-day) نیم روز *ním roz.*

Milk, s. شیر *shír*.

Mill, s. آسیا *ásyá*. Mill-stone, سنگ آسیا *ásyá sang*.

Mind, s. خاطر *khátar*. هوش *hosh*.

Mine, s. معدن *mádan*.

Miser, s. طمعکار *ṭamākár*.

Miserable, a. دردمند *dardmand*. بی چاره *be chárah*. دلشکستہ *dil shakastah*.

Misfortune, s. محنۃ *miḥnat*. بلا *balá*. آفت *áfat*. واقعہ *wákât*. آشوب *áshúb*. Full of misfortune, پر آشوب *pur áshúb o áfat*.

Mist, s. تار *tár*.

Mistake, s. سهو *sahú*. To make a mistake, سهو کردن *sahú kardan*.

Mix, v. آمیختن *ámekhtan*. مزاج کردن *mazáj kardan*. To mix water with wine, آب در شراب *áb dar sharáb mazáj kardan*.

Mob, s. خلق *khalk*.

Model, s. رسم *rasm*. کار نامہ *kár námah*. barnámah.

Modest, a. مودب *mawadab*. نامغورو *ná maghrúr*. خجل *khajal*. شرمگین *sharmgín*.

Moist, a. تر *tar.* ترین *tarín.* نم *nam.* سیراب *ser áb.*

Moment, s. دم *dam.* In one moment, يک دم *ek dam.*

Monday, s. دو شنبه *do shambah.*

Money, s. نقد *nakd.* درم *daram.* دینار *dínár.*
نقرة *nakrat.* I have no money, مرا نقد نیست *mará nakd nist.*

Monkey, s. میمون *maymún.* بوزنه *boznah.*

Month, s. ماه *máh.*

Moon, s. ماه *máh,* & *maḥ.* Full moon, s. بدر *badr.*

More, a. زیاده *zrádah.* افزون *afzún.* اکثر *akşar.*

Morning, s. صبح *ṣabḥ.* سحر *sahar.* فجر *fajar.*

Morrow, s. فردا *fardá.*

Morsel, s. لقمة *laqmah.*

Mosque, s. مسجد *masjad.*

Moth, s. پروانه *parwánah.*

Mother, s. مادر *mádar.*

Move, v. (to displace) جنبیدن *janbídan.* بر روان کردن *bar dáshtan.* روان داشتن *rawán kardan.*

Mount, v. (a horse) بر نشستن *bar nishastan.* سوار شدن *sawár shudan.*

Mountain, s. كوه *koh.* جبل *jabl.*

Mourn, v. نالیدن *nálidán.* زاریدن *záridán.* غم داشتن *għam dáshtan.*

Mouse, s. موش *músh.*

Mouth, s. دهان *dahán.* دهن *dahn.*

Much, a. and adv. چند *chand.* بسیار *basyár.*
بیش *besh.*

Mud, s. گل *gil.* طین *tin.*

Murder, s. خون *khún.* اهلاک *ahlák.*

Music, s. ادوار *adwár.* علم *âlm.*

Musician, s. مطرب *muṭrib.* Oh pleasant musician,
sing freshly and newly, بگو نوا خوش *bago khúsh nawá bago,*
بنو تازه *ba tázah, no ba no.*

Musk, s. مشك *mashk.*

Musket, s. بندوق *bandúk.* bandak.

Mussulman, s. مسلم *maslam.*

Mustard, s. خردل *khardal.*

Mutter, v. لنديدن *landídan.*

N.

Nail, s. (of the hand) ناخن *nákhán*. (of iron, &c.)

میخ *mekh*.

Naked, a. بی پوش *barhnah*. برهنه *be posh*. معری *māri*.

Name, s. نام *nám*. اسم *ism*. In the name of God, بسم الله *bism-ilallah*.

Narrow, a. تنگ *tang*. چست *chast*. Narrow road, راہ تنگ *ráh-i tang*.

Nation, s. قوم *kúm*. خلق *khalk*.

Near, adv. قریب *kareb*. نزدیک *nazdik*. نا دور *ná dúr*.

Necessary, a. ضروري *zarúri*. ضرور *zarúr*. لازم *lázm*. شایسته *sháyastah*. مهم *mahm*.

Neck, s. عنیق *gardan*. گردن *gárdan*.

Necklace, s. چنبر *chambar*. گلو بند *galú band*. قلادت *kaládat*.

Neglect, v. غفلت کردن *ghaflat kardan*. قصور کردن *fút namúdan*. فوت *fút*.

Negro, s. حبشي *habshí*. احابس *ahábas*. (pl. زنگي *zangi*.)

Neigh, v. زنودن *zanúdan*.

Neighbour, s. همدیوار *hamdiwár*. همسایه *hamsáyah*.
مجاور *májáwar*.

Neither, conj. ای *nah*. Neither the one nor the other, دیگر نہ یک نہ *nah ek nah dígar*.

Nest, s. آشیانہ *áshyánah*. آشیا *áshyá*.

Net, s. دام *dám*. کمند *kamand*. شبکت *shabkat*.

Never, adv. هرگز *hargiz*.

Nevertheless, conj. با وجود *bá ín hamah*. با این همه *bá wajúd-i ín hamah*.

Neutral, a. میاندار *miándár*.

New, a. نو *no*. تازہ *tázah*.

News, s. اخبار *akhbár*. خبر *khabar*.

Next, a. نزدیک *nazdík*. دیگر *dígar*. (as, next year, دیگر سال *dígar sál*.)

Night, s. شب *shab*. لیل *layl*. Night and day, شب و روز *shab o roz*. A dark night, تاریک *shab-i tárik*.

Nightingale, s. بلبل *balbal*. عند لیل *ând layl*.

Nine, a. ای *nuh*.

Nineteen, a. نوزده *nozdah*.

Ninety, a. نواد *nawad*.

No, adv. نه nah. نی ne. ما má. لا lá. There is no hope, امید نیست amed nist.

Noble, a. شریف sharif. شرف sharf. نزکوار bazargwár. ارجمند arjmand.

Nobody, s. هیچکس hechkas.

Noise, s. آوار áwáz.

North, s. شمال shamál.

Nose, s. بینی bint. انف anf. Noseless, بی انف be anf.

Nosegay, s. دسته dastah. گل gul dastah.

Nothing, s. نا چیز ná chiz. هیچ hech. It is nothing, چیز نیست chiz nist.

Notwithstanding, prep. با وجود bá wajúd. Notwithstanding all this, با وجود این همه bá wajúd-i in hamah.

November, s. آذر ádar. رمزان ramzán.

Nourish, v. پرورش parwardan. پروردن parwarish dádan. Nourishing the poor, غریب گریب gharib parwar.

Now, adv. امحال imhál. اکنون aknún. حالا hálá.

Nowhere, adv. هیچگاه hechgáh.

Nuisance, s. ازارش azárish.

Number, v. (to count) شمار کردن *shamár kardan.*

حساب ساختن *hisáb sákhtan.* شمردن *shamardan.*

Numerous, a. كثير *kaštr.* بسيار *bisyár.* عديد *âdîd.*

Nut, s. جوز *júz.*

O.

Oath, s. حلف *half.* سوگند *sawgand.*

Obedient, a. امتثال *imtaṣál.* مطيع *maṭî.*

Obey, v. شنیدن *shanídan.* امتثال کردن *imtaṣál kardan.*

Obsolete, a. بطال *batál.* مهم *mahmal.*

Obstacle, s. منع *manâ.* (pl.) موائع *mawáñâ*) حد *had.*

Obstinate, a. خودسر *khúdsar.* متمرد *matmarad.* سنگین سرکش *sangín.* ستيز *satez sar kash.*

Obtain, v. يافتن *yáftan.* ورزیدن *warzídan.* آمدانه *ámadánah.* اندوختن *andokhtan.*

Occasional, a. اتفاقي *itfáki.* آمدانه *ámadánah.*

Occupation, s. اشتغال *ishtagħál.* کارگذاري *kár gazári.*

Occupied, a. مشغول *mashghúl.*

October, s. آبان *ábán.*

Offend, v. اضطراب کردن *iṣṭaráb kardan.* آزدندن *ázardan.*

Offer, v. عرض کردن *ārṣ kardan.*

Office, s. دفتر خانه *daftár khánah.* کار خانه *kár khánah.*

Officer, s. سردار *sardár.* عملدار *āmldár.*

Often, adv. چند بار *chand bár.* دفعه *dafātan.*

Oh! interj. آی *āy.* واہ *wáh.*

Oil, s. روغن *roghan.* Oil-bottle, روغن دان *roghan dán.*

Old, a. پیر *pír.* پر سالہ *pur sálah.* قدیم *kadím.*

Olive, s. زیتون *zaytún.* Olive-tree, زیتونت *zaytúnat.* Olive-garden, زیتونی *zaytúní.*

On, prep. بر *bar.* علی *ālay.* در *dar.*

Once, adv. یک بار *ek bár.* باری *bári.*

One, a. یک *ek or yak.* One by one, یک یک *ek ek.*

Only, adv. همان *hamán.* فقد *fakd.*

Open, v. کشادن *kashádan.*

Opinion, s. زای *rát.* تدبیر *tadbír.* پندار *pandár.*

Opium, s. أفيون *afiún.*

Opportunity, فرصة *farṣat.* نوبت *nawbat.* محل *maḥal.*

Oppose, v. مخالفت کردن *makhálafat kardan.*
اعتراف شدن *ittaráž shudan.*

Opposite, a. رو برو *rú barú.* مقابل *makábal.*

Oppress, v. ظلم کردن *zálm kardan.* جفا کردن *jafá kardan.*

Or, conj. يا *yá.*

Orange, s. نارنج *náranj.*

Order, (command) v. فرمان دادن *farmán dádan*
حکم کردن *hukm kardan.* فرمودن *farmúdan.*

Order (set in order), v. ترتیب ساختن *tartíb sákhtan.*

Ornament, v. آراستن *árastan.* پیراستن *pírástan.*

Orphan, s. بی پدر و مادر *be padar o mádar.* یتیم *yatím.*

Ostrich, s. اشتر مرغ *ashtar margh.*

Other, a. دیگر *dígar.*

Oven, s. تون *tún.*

Overseer, s. گماشته *gamáshtah.* ناظر *náṣar.* داروغه *dároghah.*

Overwhelm, b. گردن ghúl kardan.

Out, adv. بیرون bírún. badar.

Owe, v. داشتن wám dáshtan.

Owl, s. بوم búm.

Own, a. خویش khúd. kh'esh.

Ox, s. گاو gáo. Ox-goad, گاو شنگ gáo shang.

P.

Pain, s. درد dard. الم ilm. زحمت zaḥmat.

Paint, s. آب رنگ áb rang. بهرمان bahrmán.

To paint, v. نگاریدن nagáridan. تصویر کردن taṣwír kardan.

Pair, s. زوج jáft. جفت zúj.

Palace, s. سرای sarái.

Pale, a. زرد zard.

Palm tree, s. خرماء kharmá. تار tár.

Pan, s. تابه tábah.

Paper, s. کاغذ kágház.

Paradise, s. فردوس fardús. بهشت bahisht. جنت janat.

Parallel, a. برابر barábar. متوازی matwázi.

Pardon, v. معذور کردن *mâzûr kardân.* آمرزیدن *ámarzidán.*

Parents, s. pl. والدان *wâladân.* پدر و مادر *padar o mádar.*

Parrot, s. طوطی *tútî.*

Part, s. حصہ *hişah.* تنصیب *naşîb.* بہرہ *bahrah.* جز *jaz.*

Partition-wall, s. پرده دیوار *pardah.* پردہ *pardah diwár.*

Partner, s. حصہدار *hişahdâr.* همال *hamál.*

Partridge, s. کبکث *kabk.*

Pass, v. گذشتن *gazáshtan.* گذاشت *gazashtan.*
(the past time) زمان گذاشته *zamán-i gazáshtah.*

Patience, s. صبر *şabr.* شکیب *shakîb.* احتمال *ihtamál.* بردازی *bardâri.*

Patient, a. خود دار *khúd dár.* شکیبدار *shakibandah.*

Patron, s. حافظ *hâfaz.*

Pay, v. گذار کردن *gazár kardan.* طلب کردن *talb kardan.*

Peace, s. سلامت *salâh.* سلامت *salâmat.*

Peacock, s. طاووس *táus.*

Pearl, s. لولو *lolo.* در *dar.*

Peasant, s. دهقان *dahkán.*

Pen, s. قلم *kalm*. خامه *khámah*. To make a pen, قلم تراش *kalm sarásh kardan*.

Penknife, s. قلم تراش *kalm tarásh*.

Pen-reed, s. (for making the Persian pen) نال *nál*.

Pension, s. وظيفة *wazífah*.

People, s. اهل *khalk*. خلق *ahl*.

Pepper, s. فلفل *falfal*.

Perceive, v. شناختن *daryáftan*. دریافت *shanáftan*.
دانستن *dánistan*.

Perfect, a. متم *matamam*. پرداخته *pardákhłak*. سرآمد *sar ámad*.

Perfume, s. بو *bú*. شمیم *shamím*. بخور *bakhúr*.

Perhaps, adv. اتفاقاً *itáfákán*. (In Arabic) شاید *yamkinu*.

Perish, v. هلاک شدن *halák shudan*.

Perjury, s. حلف دروغ *half darogh*.

Permanent, a. باينده *páyindah*. استوار *astwár*.

Permission, s. رخصت *rukhsat*. اجازت *ajázat*.
رضاء *razá*.

Perplex, v. آشفتن *áschaftan*.

Perplexed, a. مغضوب *maztarab*. پریشان *pareshán*.

Persevere, v. استمرار کردن *istamrár kardan*.
اقامت کردن *makaym shudan*. مقیم شدن *akámat kardan*.

- Persia, s. پارس *párs*. ایران *írán*. Persian, s. and a. ایرانی *íráni*. فارسي *fársi*.
- Person, s. نفس *nafs*. وجود *wajúd*. A person (or soul) stained with gluttony, نفس شرہ آکود *nafs-i sharah álúd*.
- Perspiration, s. رشحت *rishhat*. عرق *árk*.
- Petition, s. عرض *árz*. سوال *sawál*. خواست *kh'ást*. طلب *ṭalb*.
- Pheasant, s. تذرو *taṣrú*.
- Philosopher, s. حکیم *hakím*. (pl. حکما *hakmá*.)
- Pickaxe, s. کلند *kaland*.
- Picture, s. نقش *naksh*. تصویر *taṣwír*.
- Piece, s. پاره *párah*.
- Pierce, v. تافتن *táftan*. خستن *khaṣtan*.
- Pigeon, s. کبوتر *kabútar*.
- Pilgrim, s. حاجی *háji*.
- Pillar, s. ستون *satún*.
- Pillow, s. پستر *pastar*. بستر *bastar*. گستر *gastar*. بالش *bálish*.
- Pipe, s. (for smoking) قلیون *kaliún*. حقة *hakah*.
- Pipe-bearer, s. بردار *hakah bardár*.
- Pitch, v. (a tent) ضرب کردن *żarb kardan*.
- Pitch, s. قار *kár*.
- Pitcher, s. کوزه *kozah*.

Pity, s. رحم *rahm*. مرحومت *marhamat*. شفقت *shafkat*.

[N.B.—Negative adjectives formed in English by affixing “less” to the positive substantive, may be formed in Persian by the rule mentioned under letter I. (*vide* N.B. letter I.) Thus from “pity,” رحم *rahm*, we have “pitiless” (without pity), بی رحم *be rahm*, or بلا رحم *balá rahm*, as “a pitiless man,” مرد بی رحم *mard-i be rahm*.]

Place, s. (گاره *gáh*, in composition only.) جای *jái*.
موضع *mawzú*.

Plain, s. صحراء *sáhrá*. میدان *maydán*. عرصه *ârṣah*.

Plaintiff, s. داعي دار *dâway dár*. مدعی دار *madâway*.
فریادی *faryádi*.

Plank, s. تخته *takhtah*. کاراسته *kárástah*.

Plant, v. غرس کردن *ghars kardan*. نشاندن *nashádan*.

Play, v. بازی کردن *bázi kardan*. بازیدن *bázidan*.
(gamble) قمار بازی کردن *kamár bázi kardan*.
قماز باختن *kamár bákhtan*.

Pleasant, a. لطیف *latif*. دلپذیر *dil pažir*. دلساز *dilsáz*. خوش *khúsh*.

Plenty, s. بسیاری *bisyári*. برکت *barkat*.

Pliable, a. آسان پیچ *ásán pech.*

Plot, v. تشاور شدن قصد کردن *kaşad kardan.*
tasháwar shudan.

Ploughman, s. دهقان زمین کند *zamín kand.*
dahkán.

Plunder, v. غنیمت کردن سلب کردن *salb kardan.*
ghanimat kardan.

Poetry, s. مثنوی نظم *maṣnawí.* *nazm.*

Point, s. نکته نیش *nesh.* سر *sar.* نوک *nok.*
naktaḥ.

Point out, v. اشارت کردن (to show) *ashárat kardan.*

Poison, s. زهر *zahr.*

Police, s. (man) چوکی دار *chokídár.* (magistrate),
 فوجدار *faujídár.*

Polish, v. تشویف دادن پرداختن *pardákhtan.*
tashwíf dádan. صقل کردن *şaql kardan.*

Polite, a. لطیف ذو ادب *latíf.* *zú adab.*

Pomegranate, s. رمان نار *ramán.* *nár.*

Poor, a. بی مال فقیر *fakír.* درویش *darwesh.*
be mál. غریب *gharib.*

Porter, s. (carrier) حامل بار گیر *hámal.* *bár gir.*
 بردار *bardár.* (gatekeeper) دربان *darbán.*
darwán.

Possess, v. داشتن *dáshtan*. خبط داشتن *zabt* *dáshtan*.

Possible, a. ممکن *mamkin*.

Potatoe, s. آلو *álu*.

Poverty, s. فقر *fakr*. ضرورت *zarúrat*.

Pour, v. ریختن *rekhtan*. ریز کرن *rez kardan*.

Powder, s. (gunpowder) باروت *bárút*.

Power, s. قدرت *kadrat*. طاقت *tákat*. قوت *kút*. اقتدار *iktadár*. مملکت *mamlakat*.

Powerful, a. قادر *kádar*. بزرگوار *bazargwár*.

Practise, v. تجربت کرن *tajribat kardan*. آزمودگی کرن *ázmúdagı kardan*.

Praise, s. شکر *shakr*. حمد *hamd*. منة *minat*.

Praise, v. پسندیدن *pasandidán*. ستودن *satúdan*.

Prayer, s. نماز *namáz*. دعا *duā*.

Precipice, s. ورطة *warṭat*.

Prefer, v. تقدیم نمودن *takdím namúdan*. پیش ترجیح کرن *tarjih kardan*. داشتن *pesh dáshtan*.

Pregnant, a. حامله *hámlah*.

Prepare, v. مستعد ساختن *mastád sákhtan*. پرداختن *pardákhtan*.

بخشیش **بخارش** داد **dád.** **Present,** s. نذر **naṣr.** **bakhshish.**

موجود **háṣar.** حاضر **mawjūd.** To be present, a. حاضر شدن **háṣar shudan.**

Preside, v. سردار شدن **sardár shudan.**

صورب دروغ **ṣúrat darogh kardan.** طلب دروغ **ṭalb darogh kardan.**

لطیف **latīf.** خوب روی **khúbrú.** جمیل **jamil.**

منع کرن **manā kardan.**

صيد **ṣayd.** شکار **shakár.**

(of provisions) بها **bahá.** قیمت **kímat.** نرخ **nirakh.**

عزم **âzam.** غرور **gharúr.** خود پرستی **khúdparasti.**

امام **amám.**

امیر **amír.** شاهزاده **sháhzádah.**

اعلان **awalan.** بغايت **bagháyat.**

زندان **zandán.** قید خانه **kayd khánah.**

کیدی **kaydī.** قیدی

خلوتی **khilwati.** To seek privacy, s. گوشہ **goshah.** گرفتن **goshah gáriftan.**

خلوٰت خانہ زنانہ *zunánah*. Private apartments, s.

khilwat-khánah. حرم *haram*.

Private, a. پوشیدہ *poshídah*.

Probable, a. معقول مُحتمل *mákál*. *mahtamal*.

Proboscis, s. خرطوم *khartúm*.

Proclaim, v. (make proclamation) اشتہار کرن *ishtahár kardan*. آشکارہ کرن *áshkárah kardan*.

Proclamation, s. اشتہار نامہ *ishtahár námah*.

Produce, s. حاصل *háṣal*.

Profession, s. (business) کار *kár*. اوستادگی پیشہ *awstádagí peshah*.

Profit, s. سود *súd*. فایدہ *fáidah*. نفع *naf़ū*.

Prominent, a. افزار *afráz*. متقدم *matakadam*.

Promise, s. اقرار *ikrár*. عهد *āhd*. وعدت *wâdat*.

Proof, s. دلیل *dalil*. جت *haqat*.

Proper, a. مناسب *manásib*. واجب *wájáb*. وقت مناسب *látik*. It is not the proper time, نیست *wakt-i manásib nist*.

Prophet, s. رسول *rasúl*. پیغمبر *paygħáṁbar*.

Prosecutor, s. مدعی *madāday*.

Prosperity, s. مبارکی *mabárak*. بخت *bakht*.

نفع *faláḥ*. دولت *dawlat*.

L

حمایت دادن امان دادن *amán dádan.*
hamáyat dádan.

Proud, a. *maghrír.* مغور خود پرست *khúd parast.*

Prove, v. از گواهی مقرر دلیل دادن *dalil dádan.*
 ثابت کردن *az gawáhi makarar kardan.*
sábat kardan.

Proverb, s. مثل *maṣl.*

Province, s. (as, "governor of a province," or in
 the army, "sergeant") صوبه دار *ṣúbah dár.*
 صوبدار *ṣúbadár.*

Province, s. دیار *diár.* مملکت *mamlakat.*
 ولایت *waláyat.* صوبه *ṣúbah.*

Provisions, s. خورد *khúrd.* توشه *toshah.*

Prudence, s. فهم *fahm.* بصیرت *baṣrat.* Men of
 prudence, اهل بصیرت *ahl-i baṣrat.*

Prudent, a. هوشیار *hoshyár.* هاشیار *hašyár.*

Publish, v. آشکاره کردن *āshkarah kardan.*

Pull, v. کشیدن *kashidán.*

Pump, s. معرفت *maghráft.*

Punish, v. سیاست کردن *siásat kardan.* عقوبت
 دادن *ākúbat dádan.*

Pupil, s. (scholar) مربید *maríd.*

Pure, a. صافی پاک *sáfi.* خالص *khálás.*
 پارسا *pársá.*

Purse, s. کیسه *kisah*.

Pursue, v. در پس آمدن *dar pas ámadan*. در پس *dar pas* رفتن *raftan*.

Put, v. نهادن *nahádan*. نشاندن *nashándan*. نشیدن *nashídan*.

Puzzle, v. پریشان ساختن *pareshán sákhtan*.

Q.

Quadruped, s. حیوان چارپا *haywán-i chár pá*.
چارپا *chár pá*.

Quail, s. سمانی *samáni*.

Quantity, s. قدر *kadr*. مقدار *makdár*. What quantity? i.e. how much? جه قدر *chih kadr*.

Quarrel, v. ستیزه کردن *satezah kardan*.

Quarrelsome, a. فتنه جوی *fitnah joī*. تیز مزاج *tez mazáj*. ستیزندہ *satezindah*.

Quarter, s. (fourth part) چهارمی *chahárami*. پاره چهارم *párah-i chaháram*.

Queen, s. ملکت *malikat*. سلطان *saltan*. امیرة *amírat*.

Question, s. سوال *sawál*. مسول *masúl*. (an appellant) سوال د *sawál dah*.

- Quick, a. زود *zúd*. شتابان *shatábán*. تیز رو *tez raw*. تیز *tez*. چست *chast*.
- Quicksilver, s. سیماب *símáb*.
- Quietly, adv. با راحت *bá ráḥat*.
- Quite, adv. تماماً *tamáman*. في الجملة *fi 'l-jamla*.

R.

- Rain, s. باران *bárán*. To rain, *báridan*.
- Rainbow, s. کمان آسمان *kamán-i ásmáa*. طوق بیهار *tawk-i bahár*.
- Raise, v. فراز کنیدن *faráz kambidán*. برداشت *bar dáshtan*. افراختن *afrákhtan*.
- Rank, s. (station in life) مرتبه *martabah*. جا *jáh*. منصب *manṣab*.
- Ransom, s. بھار خلاص *bahá-i kháláṣ*. فدا *fadá*.
- Rapid, s. شتابان *shatábán*. تیز رو *tez raw*. زود *zúd*.
- Rare, a. نادر *nádar*. Of rare beauty, *nádar al-ḥasn*.
- Rash, a. بی تدبیر *be tadbír*. متهور *mathúr*.
- Rat, s. خردون *khardún*.
- Ratify, v. مقرر کردن *makarar kardan*. استقرار کردن *istaqrár kardañ*.

Ravage, v. ویران کردن *wirán kardan.*

Raw, a. ناخنخته *ná pakhtah.* خام *khám.*

Ray, s. پرتو *partaw.*

Read, v. خواندن *kh'ándan.*

Ready, a. مستعد *mastâd.* حاضر *házar.*

Rear, s. (guard) لشکر پس *pas lashkar.*

Reason, s. سبب *sabab.* وجہ *jahat.* وجہ *wajah.*

For this reason, az این سبب *az in sabab.*

Rebuke, v. ملام دادن *malám dádan.*

Receipt, s. قبولیت *kabúlyat.* پذیر *pasír.*

Receive, v. یافتن *yáftan.* پذیرفتن *pasítraftan.*

Recently, adv. نو no. Recently read, نوخوانده *no kh'ándah.*

Recompense, s. عوض *makáfát.* مكافات *úz.*

Reconcile, v. همدل کردن *hamdil kardan.* مصالحت *maşálahat kardan.* خاطر کردن *khátar kardan.* کردن

Records, s. دفتر *daftar.* سرشته *sarishtah.* Record-office, دفتر خانه *daftar khánah.*

Recover, v. باز یافتن *báz yáftan.* وجد کردن *wajad kardan.*

Red, a. سرخ *sarkh.* گلگون *gulgún.*

Reed, s. قص *kaṣb.* (pen) قلم *kalam.*

- پندار *اندیشه andeshah.* ملاحظه *pandár.* تأمل *táamal.* ملاحظه *maláhazah.*
- تازه *dilkhuš kardan.* دلخوش کردن *tázah kardan.* کردن
- Refuse, v. منع کردن *mandā kardan.*
- Reject, v. بر طرف زدن *bar taraf zadan.* محسول کردن *makhsúl kardan.*
- Reins, s. عنان *ânán.* لجام *lagám.* لجام *lajám* (pl. لجم *lajm)*
- Rejoice, v. خاطر شاد شدن *khátar shád shudan.* دلخوشی نمودن *dilkhušti namúdan.*
- Release, v. خلاص کردن *khaláṣ kardan.* رها کردن *rahá kardan.* آزاد کردن *ázád kardan.*
- Relieve, v. دستیاری دادن *dastyárt dádan.* معونت کردن *mâwanat kardan.*
- Religion, s. اسلام *aslám.* دین *dín.* ملت *milat.*
- Remain, v. ماندن *mándan.* قرار کردن *karár kardan.* باقی شدن *báki shudan.*
- Remedy, s. چاره *chárah.* دوا *dawá.* علاج *âlaj.*
- Remember, v. یاد داشتن *yád dáshtan.* بخاطر آوردن *ba khátar áwardan.* خاطر نشان یافتن *nashán yáfian.*
- Remorse, s. خاطر دلشدت *dilshadas.* اضطراب *ixtaráb-i khátar.*

Rent, s. **کرایه** *karáyah*. Paying rent, i.e., a tenant,
کرایه دار *karáyah dár*.

Repairs, s. **مرمت** *marmat*. To repair, i.e.,
کردن *marmat kardan*.

Repeat, v. **رجوع** کردن *rajâ kardan*. رجع کردن
rajû kardan.

Repent, v. پشیمان شدن *pashimán shudan*.

Report, s. (official statement) **تلخیص** *talkhis*.

Reproach, v. **ملام** ملامت کردن *malámat kardan*. ملام نمودن
malám namúdan.

Repulse, s. دفع *dafâ*. رد *rad*. حرمان *harmán*.

Request, v. عرض کردن *ārz kardan*. خواستن
kh'ástan. طلب کردن *ṭalb kardan*.

Reservoir, s. آبدان *ábdán*.

Resign, v. ترک کردن *tark kardan*. فراغ کردن
farágh kardan. تسليم شدن *taslim shudan*.

Resist, v. مخالفت کردن *makhálafat kardan*. مقاومت نمودن
maķawamat namúdan.

Resolution, s. (determination) قصد *kaṣd*. عزیمت
āzimat.

Respect, s. (reverence) اعتبار *āstabár*. احترام *iltifát*.

Rest, s. آرام *árám*. راحت *ásayish*. The rose of rest is not without the thorn of
trouble, گله راحت بیخار محنث نیست *gul-i ráhat be khár-i mihnat nist*.

آرامیدن *árám yáftan.* آرام *árám* يافتن *yáftan.*
árámidan.

ضبط کردن *ḥad namúdan.* حد نمودن *ḥad* کردن *kardan.* مشت کردن *dar masht kardan.*

Result, s. *natiyah.* حاصل *ḥáṣal.*

Resumption, s. باز یافت *báz yáft.*

Retinue, s. سواری *sawárf.* حشم *ḥashm.*

Retreat, v. باز زدن *báz zadan.* باز رفتن *báz rafstan.*

Return, v. رجوع کردن *rajū kardan.* باز گردیدن *báz raftan.* باز آمدن *báz ámadan.* گردیدن *gardidán.*

Padash, s. انتقام *intakám.* کین *kin.* پاداش *pádásh.*

Revenue, s. مال گذاری *kharáj.* خراج *mál gázári.* رسوم *rasúm.* حاصل *ḥáṣal.*

Revolt, v. فتنه انگیختن *fitnah angekhtan.* عصيان *āṣíán kardan.* فتنه شدن *fitnah shudan.*

Reward, s. اجرت *ajrat.* ثواب *shawáb.* عاقبت *ākabat.*

Rice, s. برنج *baranj.* رنژ *ranz.*

Rich, a. دولتمند *dawlatmand.* توانگر *tawángar.* مالدار *máldár.*

- واجب **مناسب** *mandásab*. Right, a. (proper) *wájab*. Right (hand) a. راست *rást*.
- Ring, s. حلقة *halkah*. انگشتی *angashktari*. گردانه *gardánah*.
- Ringlet, s. زلف *zalf*.
- Ripe, a. رسن *ras*. بخته *pakhtah*.
- Rise, v. بر آمدن *bar ámadan*. خاستن *khástan*. استدن *astadan*.
- Rival, s. حریف *harif*.
- River, s. جو *jo*. نهر *nahar*. رود *rúd*.
- Road, s. راه *ráh*. طریق *tárik*. راه *rah*. Road-map, راه نامه *ráh námah*.
- Roar, v. غریدن *gharídan*.
- Roast, a. بربان *kabáb*. کباب *baryán*.
- Rob, v. دزدیدن *dazdídán*. ربودن *rabúdan*.
- Rock, s. سنگ *sang*. وقل *wakl*.
- Roof, s. بام *bám*. سمک *samak*. Thatched-roof, چپر *chapar*.
- Root, s. اصل *aşl*. بخ *bekh*. بن *ban*.
- Rope, s. رسن *rasn*. رسن *rismán*.
- Rose, s. گل *gul*. The garden of roses, گلستان *gulistán*. Rose leaf, گلبرگ *gulbarg*.
- Rough, a. شرس *sharas*. ظلیف *ghalz*. غلظ *zálif*.
- Round, a. گرد *gard*. مدور *madúr*.

Rub, v. مالیدن *málídan*.

Rubbish, s. قمامت *kamámat*. خاشاک *kháshák*.

Ruby, s. لعل *lâl*. بهرمان *bahrmán*.

Rude, a. بی ادب *be adab*. درشت *darasht*.

Ruined, a. مخرب *makhrúb*. ویران *wirán*.

Run, v. دویدن *doyidan*. روان شدن *rawán shudan*.

رفتن *raftan*.

Rust, s. رنجار *zanjár*.

S.

Sack, s. چوال *chawál*. جشیر *jashír*.

Sad, a. آزرده *ázardah*. غمزده *ghamzadah*. دلشکسته *dil shakastah*. تلح *talkh*. مغموم *maghmúm*.

Saddle, s. زین *zin*. سرج *sarj*. To saddle, v. زین *zin bastan*. Saddle bags, s. توبرة *túbarah*.

Safe, a. امین *amín*. محترز *mahtaraz*. رسته *rastah*.

Safety, s. سلامت *salámat*.

Sake of (for the), prep. برای *ba rái*. از جهت *az jahat*. از روی *az rúi*.

Salary, s. رزق *razk*. قسط *kast*. طلب *talb*.

Salt, s. نمک *nimak*.

Saltpetre, s. بوره *búrah*.

Salute, v. سلام کردن *salám kardan*.

Same, a. هم *ham*. همین *hamín*. At the same time, هم وقت *ham wakt*.

Sample, s. نمونه *namúnah*.

Sand, s. رمل *raml*. (pl. ارمیل *armal*.)

Sandalwood, s. صندل *şandal*. چندن *chandan*.

Satisfy, v. خوشدل کردن *khúshdil kardan*. راضی کردن *rásí kardan*. خاطر آسودن *kháṭar ásúdan*.

Saturday, s. شنبه *shambah*.

Savage, a. تند دل بی رحم *be rāhm*. tand dil. تلخ مزاج درشت *darasht*. talkh mazáj.

Save, v. (preserve) نجات کردن *naját kardan*. آزاد کردن *ázád kardan*.

Saving, a. (frugal) خانه دار *khánah dár*.

Saw, s. اره *arah*.

Say, v. گفتن *guftan*.

Scabbard, s. غلاف *ghaláf*. سيف دان *sayf dán*.

Scar, s. زخم‌شان *zakhm nashán*. ریش *resh*. داغ *dágh*.

Scarce, a. (not plentiful) کم *kam*. نا فراوان *ná faráwán*.

Scarcely, adv. (hardly) با دشواری *ba dashwári*.

Scatter, v. پریشان کردن *pareshán hardan*. پاشیدن *páshidan*. بر آنداختن *bar andákhtan*.

Scent, s. (sense of smelling) شامہ shámah.
 (odour) بوی bút. بخور bakhúr.

Science, s. علم *ilm*. The science of measuring,
i.e., geometry, اندازہ علم *ilm-i andázah*.

Scorpion, s. عقرب *âkrab*. (pl. عقارب *âkârab*.)

Scrape, v. تراشیدن *taráshidán*. خراش کردن *kharásh kardan*.

Sea, s. *daryá*. بَحْر *bahr*. (pl. بَحُور *bahúr*.)

Seal, s. مهر mahr. نشان nashán.

جستن *jastan*. طلبیدن *talbidan*.

Season, s. قصل *faṣal*. وقت *wakt*.

مخفی *makhfī*. نهان *náhan*. پوشیده *poshídah*.

See, v. *dīdan*. نظر کردن *naṣr kardan*:

Seed, s. کشت *kasht*. دانه *dánah*. حبت *habit*.

Seek, v. طلب کردن *talb kardan*. جستن *jastan*:
جوییدن *talbidan*. طلبیدن *joyidän*.

Seize, v. گرفتن *gariftan*. مستاندن *satándan*.

Seldom, adv. وقت کم *kam wakt.*

Self, pron. خود *khud*. خویش *kh'esh*.

Selfish, a. خود خواه *khúd pasand.* خود پسند *khúd kh'áh.*

Sell, v. فروختن *farokhtan.* فروش *farosh kardan.*

Send, v. فرستادن *faristádan.*

Sentence, v. حکم کردن *hukm kardan.*

Sentry, s. پاسبان *pásbán.* قراول *karáwal.*

Separate, v. تفصیل کردن *tafṣíl kardan.* جدا کردن *jadá kardan.* فرق ساختن *fark sákhtan.*

September, s. مهر *mahr.*

Seraglio, s. حرم *haram.* خلوتخانه *khilwat khánah.* زنانه *zanánah.*

Servant, s. نوکر *nawkar.* ملازم *malázam.* بندہ *bandah.* The servant's house, بندہ خانہ *bandah khánah.*

Service, s. نوکری *nawkari.* بندگی *bandagi.*

Settlement, s. (of taxes, &c. of a district) جمع *jamā bandī.* بند و بست *band o bast.*

Seven, a. هفت *haft.* Seventeen, هفده *haftdah.* Seventy, a. هفتاد *haftád.*

Several, a. چند *chand.*

Severe, a. درشت *tarsh.* ترش *darash.* بی رحم *be rahm.* مهیب *mahayb.*

- Sew, v. دوختن *dokhtan.*
- Shadow, s. سایه *sáyah.*
- Shake, v. (to agitate) جنبانیدن *jambánidán.* جنبان کردن *jambán kardan.*
- Shape, s. شکل *shakl.* صورت *şúrat.*
- Share, s. حصه *hişah.* بهر *bahrah.*
- Sharp, a. تیز *tez.*
- Shave, v. تراشیدن *taráshídan.*
- Shed, v. افشارندن *afshándan.* To ریختن خون *khún rekhtan.*
- Sheep, s. گوسفند *gosfand.* میش *mesh.* A flock of sheep, رمه گوسفند *ramah-i gosfand.*
- Shepherd, s. چوبان *chobán.* گله بان *galah bán.*
- Shield, s. سپر *sípar.*
- Shine, v. پرتو انداختن تابیدن *partaw andákhtan.* روشن شدن *roshan shudan.* تافتن *táftan.*
- Ship, s. جهاز *jaház.* کشتی *kishťi.*
- Shoe, s. نعل *náll.* پا پوش *pá posh.*
- Shop, s. دکان *dakán.* کارگاه *kárgáh.*
- Shore, s. کنار *kanár.* کران *karán.*
- Short, a. قلیل *khúrd.* خورد *kalil.* قصیر *kaşır.*
- Shoulder, s. دوش *dosh.*
- Show, v. نمودن *namúdan.*

- Shut, v. بسته کردن *bastah kardan*.
- Sickness, s. بیماری *bímári*. مرض *marz*.
- Side, s. جانب *jánab*. جهت *jahat*. طرف *taraf*. سو *sú*. On every side, از هر سو *az har sú*.
- Sieve, s. غربال *gharbál*. پیکن *paykan*.
- Sigh, s. دریغ *daregh*. A sorrowful sigh, آه *áh*. آه درد *áh-i dard álúd*.
- Sight, s. (sense of seeing) بصیرت *başírat*. An eye without sight, بصر بی بصیرت *başr be başírat*.
- Signal, s. اشارت *ashárat*. غمز *ghamaz*.
- Signature, s. دستخط *dastkhaṭ*.
- Silent, a. خاموش *khámosh*.
- Silk, s. ابریشم *abreshim*. حریر *harir*.
- Silver, s. سیم *sim*.
- Since, prep. پس از *pas az*. بعد از *bād az*.
- Sincere, a. صادق *şádaḳ*. دلصافی *dilşáfi*.
- Sing, v. سرودن *sarúdan*. نوا گفتن *nawá guftan*. خواندن *kh'andan*. Sing, oh ! pleasant singer, خوش نوا بگو مطرب *muṭrab-i khúsh nawá bago*.
- Sink, v. غرق شدن *ghark shudan*.
- Sister, s. خواهر *kh'áhar*. همسایره *hamshírah*.

Sit, v. نشین بودن *nashastan.* *nashán*
búdan.

Six, a. شش *shash.* Sixteen, a. شانزده *shánzadah.*
Sixty, a: ششت *shasht.*

Size, s. اندام *andám.* پیموده *paymúdah.*

Skilful, a. واقف *wákaf.* استاد *astád.* قادر *kádar.*
کارساز *kársáz.*

Skill, s. وقوف *wakúf.* پیشه *peshah.* اوستادی *awstádi.*

Skin, s. جلد *jald.*

Sky, s. آسمان *ásmán.*

Slander, s. غیبت *ghaybat.* افتراء *iftará.*

Slave, s. بندہ *bandah.* غلام *ghalám.*

Sleep, v. خفتن *khafṭan.* خواب *kh'áb*
یافتن *yáftan.* نومیدن *númidan.*

Slender, a. نازک *názak.*

Slow, a. دیر رو *der raw.* آزمردہ *ázmardah.* آهستہ *áhistah.*

Small, a. اندک *andak.* خورد *khúrd.* کم *kam.*
کوچک *kochak.*

Smoke, s. دود *dúd.* دخان *dakhán.*

Smooth, a. مالیدہ *málidah.* نرم *narm.* ملایم *maláyam.*

Snake, s. مار *már.*

So, adv. همچنان hamchan. چنان chanán. همچون hamchanán. همان hamán.

Soap, s. صابون šábún.

Soft, a. نرم narm. ملایم maláyam.

Soldier, s. سپاهی sapáht.

Solid, a. استوار rasúkh. رسوخ astwár.

Solitary, a. تنهای tanhá. منفرد manfarad. خلوتشین khilwat nashín.

Some, a. یک bâz. بعض kas. ek. چند chand. بار bár. Sometimes, چند بار chand bár.

Son, s. پسر pisar. فرزند zádah. farzand.

Song, s. نوا nowá. نغمت naghmat.

Sorrow, s. غم gham. آزار ázáر. رنج ranj. الام alam.

Sort, s. (kind) گونه gúnah. جنس jins. نوع nû. (pl. انواع anwá). Of what sort? چه گونه chih gúnah.

Sound, s. صدا šadá. آواز áwáz.

Sour, a. تیز tez.

Source, s. سر sar. اصل aṣl.

South, s. جنوب janúb.

Sow, v. (in the ground) کشتن kashtan. کاشتن káshtan.

Spade, s. کندو kandú.

Spark, s. شرار *sharár*. ستار *satár*.

Speak, v. گفتن *guftan*. سخن کردن *sakhan kardan*. زبان کشان *zabán kashádan*.

Spear, s. حربه *harbat*. (pl. *haráb*) برجه *barchah*. حربه *sanán*.

Spectacle, s. تماشا *tamáshá*. پرواز *parwázah*.

Spend, v. خرج کردن *kharch kardan*. بذل کردن *bażl kardan*.

Spider, s. عنکبوت *ânkabút*.

Spin, v. تافتن *táftan*. غزل کردن *ghazl kardan*. ریشت *reshtan*.

Splendid, a. عظیم *âzím*. جلیل *jalil*.

Split, v. شکافتن *shakáftan*. ترکیدن *tarkidan*.

Spoon, s. کفچه *kafchah*. چمچه *chamchah*.

Spread, v. گستردن *gastardan*.

Spring, s. (the season of the year) بهار *bahár*. ربيع *rabi*.

Spy, s. خبرگیر *khabar gir*. دیده *didah*.

Squadron, s. (of cavalry) رساله *raşálah*. Commander of a sqadron, رساله دار *raşálah dáर*. رسالدار *raşáladár*.

Square, a. چار کوشہ *chár goshah*. چار پاره *chár párah*.

Squirrel, s. موش *músh*. موشك *múshák*.

Stain, v. آکودن *álúdan*.

Stand, v. استادن *astádan*.

Star, s. ستاره *satárah*. نجم *najam*.

Starving, a. مُجْعِيَّ *maji*. گرسنه *garsnah*.

Station, s. (place) مقام *makám*. جاه *jáh*.

Steady, a. استوار *astwár*. برقرار *barkarár*.

Steal, v. دزدیدن *dazdidan*.

Steam, s. تف *taf*. غبار *ghabár*.

Steel, s. پولاد *púlád*. روهن *rohan*.

Steep, a. نشیبدار *nashibdár*. انقیاد *inkiadád*.

Step, s. (in walking) قدم *kadam*. To go step by step, قدم بقدم رفتن *kadam ba kadam raftan*.

Stern, a. درشت *darasht*. شدید *shadid*. ترش *tarsh*. سخت *sákht*. تلخ رو *talkh rú*.

Still, adv. بعد از آن *båd az án*. هنوز *hanúz*.

Sting, s. نیش *nesh*. ابرت *ibrat*. To sting, v. نیش زدن *nesh zadan*.

Stirrup, s. رکاب *rakáb*. (pl. *rakbat*.)

Stone, s. سنگ *sang*.

Stop, v. (stay) ماندن *mándan*. استقرار کردن *astkarár kardan*.

Stop, v. (make to stay) کردن *astádah kardan*. سد کردن *sad kardan*.

Storm, s. توفان *túfán*. طوفان *túfán*.

قصہ داستان *dástán.* حکایت *ḥakáyat.* *kiṣah.*

Straight, a. راست *rásť.* درست *darast.*

Stranger, s. غریب *ghartib.* بیگانه *begánah.*

Stratagem, s. حیله *ḥilah.* رنگ *rang.*

Straw, s. کاہ *káh.*

Strength, s. قوت *kuwat.* تاب *táb.* مجال *majál.*

Stretch, v. ممدود کردن *mamduď kardan.* دراز *daráz* ساختن *sákhtan.* کسیدن *kashídán.*

Strew, v. افراشتن *afráshtan.* ریز کردن *rez kardan.* افشارندن *afshándan.*

Strike, v. ضرب کردن *zadan.* زدن *zadán.* کوفتن *kúftan.* ضرب *żarb kardan.*

String, s. رسان *rasan.* شراع *sharāđ.*

Stroke, v. سودن *súdan.* تواختن *tawákhtan.*

Strong, a. استوار *astwár.* بهادر *bahádar.* پر زور *pur zúr.*

Struggle, v. سعی کردن *jad kardan.* جد کردن *sâ'i kardan.* کوشیدن *koshídán.*

Stupid, a. بی فهم *khírah.* خیره *be fahm.*

Submissive, a. متواضع *matwážăđ.* سرفرو *sar faro.*

Substitute, s. مقام *makám.* نشین *já nashín.* قائم *káím.* نایب *náyab.* عرض *āwaz.*

عاقبت Success, s. دولت *dawlat*. بخت *bakht*.
اکابات *âkabat*. صواب *sawáb*.

Succes sor, s. خالف *khálaf*. (pl. *akhláf*.)
خلف *khalf*. جا نشین *já nashín*.

Such, pron. چنان *chanán*. چنین *chanín*.

Such a person (any one; name unknown; Mr. ——)
فلان *fálan*. The city of —— *fálanábád*.

Sudden, a. ناگهانہ *nágahánah*.

Suddenly, adv. ناگہ *nágah*.

Suffer, v. رنج بردن *dard yáftan*. *ranj bardan*. درد یافتن *dard* درد خور شدن *khúr shúdan*.

Sufficient, a. کفايت *kafáyat*. It is sufficient,
کفايت است *kafáyat ast*.

Sugar, s. شکر *shakar*.

Suit, s. (at law) دعوا *dáwá*. دعوي *dáway*. مقدمه *maķadamah*.

Summary, s. مجمل *majmal*. خلاصہ *khaláṣah*.

Summer, s. تابستان *tábistán*.

Summit, s. سر *sar*. رأس *rás*. اوج *aúj*.

Summons, s. دعوت *dáwat*.

Sun, s. آفتاب *áftáb*. خورشید *khúrshíd*.

Superannuate, v. سالدار نمودن *sáldár namúdan*.

Superfluous, a. کثیر *kasír*. فضول *fazúl*.

Superintendant, s. سرکار *sarkár*. ناظر *názar*.

کماشته *gamáshtah*.

Supper, s. عشا *íshá*.

Suppliant, a. نیاز کار *níáz kár*. نیاز آمیز *níáz ámez*.

Support, v. برداشتن *bardan*. برداشت *bar dáshtan*.

Surface, s. روی *rúi*. The surface of the earth, روی زمین *rúi-zamín*.

Surprise, v. حیرت انگیختن *hayrat angekhtan*.

Surrender, v. تسليم شدن *taslím shudan*. To surrender unconditionally, پی عهد تسليم شدن *be áhd taslím shudan*.

Surround, v. گردانیدن *gardánidan*. شامل شدن *shámal shudan*.

Suspicion, s. گمان *gamán*. وهم *wahm*. شک *shak*.

Swear, v. حلف کردن *half kardan*. مسکنده خوردن *sawgand khúrdan*.

Sweet, a. شیرین *shírin*. خوش *khúsh*.

Swift, a. شتابکار *shatáb*. شتابکار *shatábkár*. Swift as a stag, آهو شتاب *áhu shatáb*.

Swim, v. شنا کردن *shaná kardan*.

Sword, s. شمشیر *shamshír*. تیغ *tegh*.

T.

Table, s. تخته *takhtah*. خوان *kh'án*.

Tail, s. دنبه *dambah*. مۇ *dam*.

Take, v. گرفتن *gariftan*. گیر شدن *gir shudan*. سستاندن *satándan*. Heart-taking, *dil satán*.

Tall, a. بلند *baland*. طول *túl*. مديد *madid*.

Tank, s. آبدان *ábdán*.

Taste, v. لذت يافتن *laṣat yáftan*. چشیدن *chashidan*.

Tasteless, a. بی لذت *be laṣat*.

Tax, s. خراج *kharáj*. نرخ *nirakh*. باج *báj*. Tax on property, خراج مال *kharáj-i mál*.

Teach, v. دانش دادن *ámokhtan*. آموختن *dánish dádan*.

Tear, s. سرشک *sarashk*. آب چشم *áb-i chashm*. خوناب اشک *ashk*. آب *áb*. Tears of blood, i.e., to be in great grief, جوی ریختن *jor khúnáb rekhtan*.

شکافتن Tear, v. خراش کردن kharásh *kardan*.
 خراشیدن shakáftan. دریدن darídan. خراشیدن kharáshidán.

سخن کردن Tell, v. خبر دادن khabar *dádan*. سخن sakhan کردن بیان *bayán kardan*.

خوی طبیعت Temper, s. مزاج mazáj. طبیعت ṭabiāt. خوبی khúš. خوش خوی khúsh khúš. بد خوی bad khúš. Quick-tempered, i.e., passionate, تیز مزاج tez mazáj. تیز طبیعت tez ṭabiāt.

پرهیزگار Temperate, a. پارسا pársá. *parhez gár*.

مسجد Temple, s. عبادتگاه maṣjid. *ābádatgáh*.

ابتلا Temptation, s. *ibtalá*.

مال Ten, a. *dah*.

زمیندار Tenant, s. گذار zamíndár. *málgažár*.

ملایم Tender, a. نازک maláyam. *názak*. تر *tar*.

خیام Tent, s. خیمه khímah. (pl. khím.) خیام *khiám*.
 To pitch the tents, i.e., to encamp, ضرب خیام żarb-i *khiám kardan*.

دلگیر Terrible, a. ترسناک tarsnák. *dilgír*. هایل *háyal*.

بهتر از این Than, conj. از az. Better than this, *bíhtar az in*.

شکر کردن شکر دادن *shakar dādan.* *shakar kardan.*

راضی راضی شکرگذار *shakar gazár.* *rāzi.*

آن وقت *án waqt.*

آنجا بانجا *ánjá.* *bá ánjá.*

برای آن از این سبب *az ín sabab.* *baráti án.* پس *pas.*

هنگفت *گنده* *gandah.* *hanguft.*

دزد *dazd.*

باریک *rakík.* *bárik.*

چیز *chíz.*

پنداشتن *اندیشه کردن* *andeshah kardan.* *pandáshtan.*

عطش *تشنگی* *tashnagí.* *âtash.*

متعطش *تشنه* *tashnah.* *matâtash.*

سیز د *sez dah.*

سی *say.*

خار *Thorn* *khár.* The thorn of sorrow, *خارِ محنت* *khár-i mihnat.*

غافل *بی بصر* *gháfal.* *be başr.*

هزار *hazár.*

تار *رشته* *rishtah.* *tár.*

مخوف *تهدید کردن* *tahdíd kardan.* *makhúf kardan.*

Three, a. سه *sah*. Thrice, بار سه *sah bár*. For three days, روز سه *sah roz*.

Throat, s. گلو *galú*.

Throne, s. مسند *masnad*. تخت *takht*. اورنگ ٹھنڈا *awrang*. The Emperor Awrangzeb—the ornament of a throne, اورنگزیب *awrangzeb*.

Through (to go), v. گذشتن *gazashtan*. گذار کردن *gazár kardan*.

Throw, v. انگندن *andákhtan*. انداختن *afgandan*.

Thumb, s. انگشتہ *angashtah*. نر *angasht-i nar*.

Thunder, s. عد *rād*.

Thursday, s. هرمزد *harmazd*.

Thus, adv. همچنان *hamchanán*. چنین *chanín*. جو *cho*.

Tiger, s. پلنک *palank*. شیر *shir*.

Tight, a. سخت *sakht*. کشیدہ *kashidah*. چست *chast*.

Time, s. زمان *zamán*. وقت *wakt*. روزگار *rozgár*.

Tin, s. رصاص *raşás*. قلعی *kalāt*. Tinman, قلعیگر *kalāigar*.

To, prep. ب *ba*. تا *tá*.

Tobacco, s. دوخان *dúkhán*. Tobacco-pipe, s. قلیون *kalíún*.

Toddy, s. (a spirit extracted from the تار tár, or palm-tree) تاري tári.

Together, adv. باهم báham. بهم baham. هم ham. فاهم fáham.

Tomb, s. مزار gúristán. گورستان mazrá.

Tongue, s. زبان zabán. لسان lasán.

Tooth, s. دندان dandán. ناب náb.

Torch, s. مشعل mashál. Torch-bearer, مشعلدار mashálídár. مشعلچي mashálchí.

Torment, v. آزار دادن ázár dádan. رنج آوردن ranj áwardan.

Torrent, s. سيل sayl.

Tortoise, s. سنگ پشت sang pasht.

Torture, v. شکنجهه دادن shakanjah dádan.

Touch, v. پيوسته کردن paywastah kardan. لمس کردن lams kardan.

Towards, prep., بجانب ba jáníb. سوي sút. بطرف ba taraf.

Towel, s. دستار dastár.

Tower, s. منارة manárah. برج barj. (pl. بروج barúj.

Town, s. شهر shahr.

- اوستادگی *awstádi*. اوستادی *awstádi*.
 اوستادگی پیشه *peshah*. The trade of a
 carpenter, اوستادی نجام *awstádi-najám*.
- Tاجر *bázárgán*. Tradesman, s. *tájar*.
- خاین غدار *ghadár*. Traitor, s. *kháyan*.
- ترجمه کردن *tarjamah kardan*. Translate, v.
- کمند دام *dám*. Trap, s. *kamand*.
- راه بردن سفر کردن *safar kardan*. Travel, v. راه بردن *ráh bardan*.
- راهگذار مسافر *ráhgazár*. Traveller, s. *masáfar*.
- خزانه خزینه *khazínah*. Treasury, s. *khazánah*.
- شرط عهد *shart*. Treaty, s. *şalah*.
- درخت *darakht*. Tree, s.
- لرزیدن *larzidán*. Tremble, v.
- کندک *kandak*. Trench, s.
- قبيله قوم *kabilah*. Tribe, s.
- جمع فوج *jamā*. A corporal
“in charge of a troop” *jamādár*. Troop, s.
- صادق حق *şádak*. True, a. راست *rást*.
- اعتقاد بردن *âtakád bardan*. Trust, v.
- وفدار *wafádár*. Trustworthy, a.
- حقيقة *hakíkat*. Truth, s.
- شنبه سه *sah shambah*. Tuesday, s.
- لاله *lálah*. Tulip, s.

آشوب آشوب *fitnah*. فتنه هنگامه *hangámah*.

áshúb.

Turband, s. دولبند *dúlband*.

Turn, v. گردان شدن *gardán shudan*. گردیدن *gardidán*.

To make to turn, v. گردانیدن *gardánidán*. دور کردن *dawr kardan*.

Twelve, a. دوازده *dawázda*.

Twenty, a. بیست *bist*. بیست *bist*.

Twilight, s. شفق *shafák*.

Two, a. دو *do*.

Tyrant, s. ستمکار ظالم *sitamkár*.

U.

[N.B.—Negative adjectives that are formed in English by prefixing “un” to the positive adjective, (as from “able” is formed “unable,”) may be formed in Persian according to the rule mentioned at N.B. letter I. Thus “able,” توان *tawán*, from which “unable,” نا توان *ná tawán*, or “ability” (power) قوت *kuwat*, from which “inability,” بی قوت *be kuwat*, or بلا قوت *balá kuwat*: All such are of course omitted in a work of this kind, where one of the principal objects is conciseness.]

- Ugly, a. ستیزه روی *satezah rúi*. زشت *zishi*.
بد صورت *bad šúrat*.
- Umbrella, s. چتر *chatar*.
- Unanimous, a. همدل *hamdil*. یکجہت *ek jahat*.
- Under, prep., and adv. زیر *zír*. فرو *faro*. To trample under foot, زیر پای زدن *zír pái zadan*. Pass under, فرو رفتن *faro raftan*.
- دریافتن شناختن *shanákhitan*. پنداره کردن شنافتن *shanáftan*. *pandárah kardan*.
- Uneasy, a. مخطرب *maztarab*. پر آزار *pur ázár*.
- Unfortunate, a. بد بخت *bad bakht*. بی دولت *be dawlat*. درد خور *dard khúr*.
- Unjust, a. بی عدل *be ádl*. نا حق *ná hak*.
- Unless, conj. بغير *bagħayr*. مگر *magar*.
- Until, adv. تا *tá*. فاید *fáyad*.
- Up, adv. بالا *bálá*. فراز *faráz* (for افراز *afráz*.) To ascend, بالا رفتن *bálá raftan*.
- Urge, v. اضطرار کردن *iżtarár kardan*.
- Use, v. کارسازی کردن *kársázi kardan*. بکار آوردن *ba kár áwardan*.
- Useful, a. شایسته نافع *náfā*. *sháyastah*.
- Useless, a. بی ساز نفع *be nafā*. بی ساز *be sáz*. باطل *báṭal*.
- Usual, a. معمول *mámmúl*.

V.

Vacation, s. فراغت *farághat*.

Valley, s. واد *wád*. غور *ghúr*.

Valuable, a. بہا کران *garán bahá*. ارجمند *arjmánd*.

Value, s. قدر *kadr*: بہا *bahá*.

Vanish, v. غایب شدن *gháyab shudan*. زايل شدن *záíl shudan*.

Various, a. گونا گون *gúná gún*. هر جنس *har jéns*.

Vast, a. بی اندازه *be andázah*. کبیر *kabír*.

Veil, s. پردہ *pardah*. سرپوش *sar posh*. چادر *chádar*.

Vein, s. رک *rak*.

Velvet, s. قطیفہ *katífah*.

Venerable, a. عزیز *âzíz*. مرجب *marajab*. کریم *karím*.

Verandah, s. کاشانہ *káshánah*. شہنشین *sháh-nashín*.

Verbatim, adv. حرف بحرف *haraf ba haraf*.

Verse, s. نظم *názm*. بیت *bayt*.

Very, adv. بغايت *bagháyat*.

- غلب firoz. فیروز مظفر *mazafar*. Victorious, a.
- منصور *mansúr*. پرویز *parwez*. *ghalb*.
- غلب *fawz*. فوز *ghalb*. Victory, s.
- يعني *yāni*. *Videlicet*, conj.
- بیدار *bedár*. Vigilant, a.
- حقر *khúr*. خور *hakír*. Vile, a.
- موضع *mawzā*. دهقان *dahkán*. Village, s. from "lord"
- خان *khán*, and "village," *dah*.
- سرکه *sarkah*. Vinegar, s.
- باغ *bágh*. باغستان *bághistán*. A vineyard, s.
- درخت انگور *darakht-i angúr*. A vine, s.
- زم زور *zúr*. ستم *jafá*. Violence, s.
- sitam. بتوں دختر *batúl*. Virgin, s.
- هنر صلاح *hanar*. فضیلت *faṣīlat*. Virtue, s.
- خوش *khúsh*. پر هنر *pur hanar*. Virtuous, a.
- منظور ظاهر *mansúr*. ظاهر *záhar*. Visible, a.
- ملاقات زیارت *ziárat*. Visit, s.
- صدا آواز *şadá*. صدا *áwáz*. Voice, s.
- To fire a volley, باران *bárán*. Volley, s. (lit. rain)
- انداختن باران *andákhtan*. باران *bárán*.
- جلد *jald*. Volume, s.

Volunteer, s. لوند *lawnad*. طرفدار مرادی *tarafdar-i marádi*.

Vulgar, a. عموم *âmún*.

Vulture, s. نسر *nasar*.

W.

Wages, s. طلب *talb*.

Waist, s. میان *míán*. کمر *kamar*. Waist-band, کمریند *kamarband*.

Wall, s. دیوار *diwár*.

Wander, v. گشت کردن *gasht kardan*. گذار کردن *gasht o gazár kardan*.

War, s. مقاتلت *makálatat*. جنگ *jang*.

Warm, a. گرم *garm*. Warm-hearted, گرمدل *garndil*.

Warrant, s. پروانه *parwánah*.

Wash, v. غسل کردن *ghasl kardan*. شستن *shastan*.

Waste, v. (become prodigal) مسرف شدن *masraf shudan*.

Watch-house, s. چوکی *choki*.

Watchman, s. پاسبان *pásbán*. چوکی دار *chokidár*.

Water, s. آب *áb*. ما *má*. Rose water, گلاب *guláb*:

Water-carrier, s. ساقی *sákti*. آبکش *abkash*.

Wax, s. موم *múm*.

Weak, a. عاجز zabún. زیون *âjaz*. نا توان *ná tawán*. کم زور *kam zúr*.

Wealth, s. مال *mál*. دولت *dawlat*. غنیمت *għanimat*.

Weary, a. مانده *mándah*. آزرده *ázardah*.

Weave, v. بافتن *báftan*.

Wedge, s. میخ *mekh*. فانه *fánah*.

Wednesday, s. چار شنبه *chár shambah*.

Weed, s. خس *khas*.

Week, s. هفتہ *haftah*.

Weep, v. آب چشم کردن *áb-i chashm kardan*. اشک گرستن *garistan*. گرستن *garastan*. ریختن *ashk rekhtan*.

Weight, s. وزن *wazn*.

Welcome, interj. آمدی خوش *khúsh ámadí*: مبارک *mabárik*.

Well, s. چاه *cháh*. Bricked well, *chah-i pakhtah*.

West, s. مغار *maghrab*. خاور *kháwar*.

What, pron. چه *chih*. What use? فایدہ *chih fáidah*.

Wheel, s. چرخ *charkh*. گردون *gardún*.

When, adv. چون *chún.*

Whence, adv. از کجا *az kajá.*

Where, adv. کجا *kajá.*

Which, pron. چه *chih.* کدام *kadám.*

Whilst, adv. وقتی *wakti.* اثنا *aṣná.*

Whisper, v. زیر لب گفتن *zir lab guftan.* آهسته گفتن *āhistah guftan.*

White, a. سفید *safed.*

Who, pron. که *kih.*

Whole, s. جمله *jamlah.* جمع *jamā.* کمل *kamal.*
Upon the whole, فی الجملة *fi'l-jamlah.*

Why, adv. چرا *chira.* چه سبب *chih sabab.* پس *bachih.* چه واسطه *chihwáṣṭah.*

Wicked, a. بد *bad.* شریر *sharir.* شر *shar.*

Wide, a. کشاده *kashádah.* عریض *ārez:*

Widow, s. بیوہ *bewah.*

Wife, s. عورت زن *zān.* To take a wife, i.e.
to marry, زن کردن *zan kardan:*

Willing, a. خواه *kh'áh.* خوش *khúsh.*

Willingly, adv. ارادتانه *arádatánah.*

Willow, s. بید *bed.*

Wind, s. باد *bád.* هوا *hawá.*

Window, s. پنجره *panjarah.* روشن *roshan.*

Wine, s. شراب *sharáb.* می *may.*

Wing, s. پر *par.* بال *bál.*

Winter, s. زمستان *zamistán.* سرما *sarmá.*

Wisdom, s. فهم *fahm.* هوش *hosh.* خرد *khirad.*

Wise, a. عاقل *ākal.* خردمند *khiradmand.* دانا *dána.* هوشیار *hoshyár.*

Wish, s. ارادت *arádat.* مراد *marád.* خواست *arádat* *kh'ást.*

Wish, v. ارادت کردن *kh'ástan.* خواستن *arádat kardan.*

With, prep. ب *ba.* با *bá.*

Withered, a. افسردہ *afšardah.*

Without, prep. بی *be.* بلا *balá.*

Witness, s. گوا *gawá.* شاهد *sháhad.* (pl. شهد *sháhd.)*

Wolf, s. گرگ *garg.* قلاب *kaláb.*

Woman, s. زن *zan.* عورت *āwrat.*

Wood, s. (timber) چوب *chob.* هیزم *hexam.* خشب *khashb.*

Wool, s. پشم *pashm.*

Word, s. سخن *sakhan.* کلام *kalám.*

World, s. عالم *ālam.* جهان *jahán.* دنیا *danyá.* سپهر *sipahr.* The world does not remain to any one, بکس *namáñad*, نماند *namáñad ba kas.* جهان *jahán*

Worm, s. کرم *karm.* دود *dúd.*

Wound, s. زخم *zakhm.* جراحت *jaráhat.* خستگی *khastagi.* ریش *resh.*

Wreath, s. تاج گل *taj-i gul.*

Wrinkle, s. چین *chin.* شکن *shakan.*

Write, v. نوشتن *nawishtan.* کتب کردن *katb kardan.*

Writer, s. کاتب *kátab.* منشی *manshi.*

Wrong, a. نا حق *ná ḥaq.* نا صواب *ná ṣawáb.* نا مناسب *ná manásab.*

Y.

Year, s. سال *sál.* A hundred years, سال صد *sad sál.*

Yellow, a. زرد *zard.*

Yes, interj. آری *ári.* بله *bali.*

Yesterday, s. دیروز *deroz.* روز گذشته *roz-i gazashnah.*

Yield, v. تسليم کردن *taslim kardan.* کم گرفتن *kam gariftan.*

You, pron. شما *shamá.*

Young, a. جوان *jawán.* تر *tar.*
o

129

PRINTED BY STEPHEN AUSTIN, HERTFORD.

71 17 A C 55 3 Google

3 2044 022 687 669

This book should be returned to
the Library on or before the last date
stamped below.

A fine is incurred by retaining it
beyond the specified time.

Please return promptly.

WIDENER

BOOK DUE

CANCELLED

OCT 25 1987

OCT 25 1987

2417363

